

S'Arenal de Mallorca

Publicació independent de
la comarca de S'Arenal.
Edita: Associació de Veï-
nats.
DIRECTOR
Mateu Joan i Florit.
DIPÒSIT LÈGAL
PM 473-80.
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres, 132.
Apartat de Correus, 124 -
07600 - S'Arenal de
Mallorca.
Telèfon: 265005.

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. VIII - NUMERO 138

1er. DE GENER 1988

PREU: 75 PTES.

Fotos fetes a la Casa Catalana de Mallorca durant aquestes festes nadalanques

De puntetes

Bartomeu Bennàssar

De puntetes...

sense llums ni espectacle
en etern salt mortal
enfollit Déu es llança;

De puntetes...

al bell mig de la nit
del cel orfe de sol
ens baixà un estel nin;

De puntetes...

lluny de renous i vent
cur(i)ós obrí la porta
a l'idilli més bell;

De puntetes...

com fent-se perdonar
al braser fred de casa
caliu hi encomenà.

De puntetes... De puntetes...

quina "kènosi", Déu!
per començar, la cova
per acabar, la creu.

De puntetes...

Nadal 86

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	255440
Taxi-Telèfon	273722

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Ràdio Taxi	263080
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampil	264193
Servici Municipal d'aigües SOGESUR	262493

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Carrer

Població Tel.

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 900 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc Suc.

Compte n.º Titular

☐ Comptat Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Cami

Canteres, 132, S'Arenal.

Cartes

Llengua oficial

Sr. director:

Durant molts de segles la nostra llengua va ésser llengua oficial única (1229-1717). El decret de nova Planta i les dictadures de torn la perseguiren i postergaren: El castellà única llengua oficial. Ordes que es facin totes les classes en castellà i de posar totalment rotulació pública en «la llengua del imperio». Prohibició de l'ús públic de la nostra llengua etc.

Duim quatre anys d'Autonomia i hem vist com s'han fet millores sensibles: rotulació dels carrers, T.V., i l'ensenyament com els més visibles. aquests canvis no són per capritx o per moda, sinó per elementals raons de justícia. Es tornem part del que ens va ésser llevat per la força, no per la raó al nostre poble.

Atentament.

F. Xavier Domènec

Normes

Sr. Director:

Voldria fer unes puntualitzacions a una carta que fa uns dies es va publicar en aquesta secció de Cartes al Director. Estaba signada per D. Carlos Alonso Cladera.

Senyor Alonso: Vostè diu que no sap si el seu desconeixement del català, malgrat el seu segon llinatge, significa que l'O.R.A. no l'afecta, i que les Normes Urbanístiques tampoc, sempre que les normatives estiguin redactades en català.

Senyor Alonso: Jo, mallorquí i catalano-parlant (crec que podem fer cas als historiadors i als filòlegs, que per això han estudiat), també tenc un dubte: Vostè m'ha remogut el cuquet de si he de pagar els meus impostos a Hisenda, o el rebut de GESA, o el de Telefónica, o si he fer el servei militar, si m'he de fer o renovar el D.N.I. i dur-lo dins la butxaca, i fins i tot si he de perdre el temps llegint cartes com la seva. Senyor Alonso, el gran dubte que vostè m'ha despertat és si he de fer cas a totes aquestes coses que estan en castellà, i que evidentment són deures que com a ciutadà em veig obligat a complir.

Suïssa, país petit en extensió, que no en cultura, on conviuen quatre (QUATRE) llengües distintes, ha acollit nombrosos emigrants de moltes distintes nacionalitats i llengües, i en cap moment no se'ls ha ocorregut no aprendre la llengua del cantó on han anat a viure, ni molt menys reivindicar el dret a un bilingüisme entre la llengua vernacle i la seva; ni tant sols als castellanoparlants. Senzillament han estat agraïts amb la nació que els ha acollit i amb els seus habitants. Sr. Alonso, el seu és un senzill problema de fronteres.

Atentament:

Joan Gayà.

TV en català. Sí gràcies

Fa uns mesos que TVE s'ha decidit ha emetre part de la programació de la seva segona cadena en català. Aquesta actitud, que és

d'agrair i de donar suport cap a que tots els mitjans de informació de les Illes utilitzin la nostra llengua, ha estat rebutjada per alguns incults que mitjançant escrits a la premsa intenten confondre a la gent, inventant-se llengües, desprestigiant a les que són llengües, inventant-se extranyes històries de Mallorca i dient una sèrie de barbaritats impròpies de persones dotades d'una cultura bàsica.

A més que sempre són els mateixos, un tal Fernando Feliu Truyols, per exemple, és assidu. Són els mateixos que se queixaven quan des de Mallorca se va poder veure la TV-3, i deien que era impossible que a les pel·lícules americanes els «gangsters, els indis, els vaquers i en J.R. de «Dallas» parlassin català, idò bé, que és que se pensaven que els «gangsters», els indis, els vaquers i en J.R. parlen castellà?

Igualment són els mateixos terroristes —perque se'ls pot anomenar així— els qui embruten les parets dels carrers amb absurdes pintades com «Fora català de ses escoles», però de quina dictadura xerrau? de la del dret que té cada persona de rebre l'ensenyança en la seva llengua, això és una dictadura? no senyors, una dictadura lingüística és quan de petit vas a l'escola i t'ensenyen una llengua que mai

haves utilitzat al poble amb els teus amics, una llengua que els teus padrins no saben parlar perquè senzillament no és seva i resulta que volen que renunciis a la teva i utilitzis aquesta altra maldament sigui extranya per a tu, sí senyors això és una dictadura i això és el que ens ha passat a tots els mallorquins, i vosaltres que vos considereu tan mallorquins perquè no vos rebelau contra aquesta dictadura? Idò, jo vos ho diré perquè; perquè teniu qualche interès polític —vos fa por que els emigrants o foresters aprenguin la nostra llengua i cultura— o econòmic en que tot segueixi igual; sinó és això ja és més preocupant perquè sense dubte se tracta d'una falta de cultura elemental o fins i tot, d'una falta de facultats psíquiques, per definir això en bon mallorquí —o català de Mallorca— tenim paraules tan apropiades com beneit, bostot, boix, curt, bàmboll...

No vull acabar sense recordar les esperànçadores promeses que feien sobre la normalització lingüística els nostres estimats polítics abans de les eleccions; els mateixos que ara des dels seus escons al Govern Balear no fan res, pareix com si donassin la raó als de les cartes doïudes i als de l'«spray» que embruta els carrers. AP, PSOE, UM, de què anau?

El BOE considera català, balear i valencià llengües diferents

BARCELONA — El Boletín Oficial del Estado (BOE) utilitza les tres variants dialectals del català amb caràcter de llengües diferenciades, segons ha denunciat el senador independent a les llistes del PSC Francesc Ferrer i Gironès. Segons Ferrer, conegut per la seva defensa del català, en les edicions del BOE corresponents als dies 16, 20 i 27 d'octubre van ser publicats textos en versions castellana, basca, gallega i catalana, i en dues versions més, la valenciana i la balear, amb caràcter de llengües plenament diferenciades.

Aquestes dues últimes versions inclouen només petites modificacions respecte del català en les formes possessives (com *seu* en lloc de *seu*) i en algunes terminacions verbals (com *certifique* en lloc de *certifico*), la qual cosa suposa «un atac a la unitat de la llengua catalana» a més de «una despesa inútil», segons Ferrer.

Com que aquest fet es deu que les traduccions de la documentació oficial de l'Estat s'encarreguen a les comunitats autònomes de llengua no castellana —cosa que vol dir que arriben a Madrid tres traduccions simultànies

des de Barcelona, València i Ciutat de Mallorca—, el senador Ferrer ha proposat al Consell Executiu de la Generalitat de Catalunya que renunciï a fer la seva traducció i assumeixi la versió

valenciana. Això suposaria «un gest de gran valor que segurament tindria molt d'efecte al País Valencià», segons Ferrer.

La proposta ha estat adreçada al president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol, mitjançant una carta. A més, el senador Ferrer ha formulat una pregunta a la mesa del Senat sobre la qüestió de la divisió del català.

Ferrer veu en la utilització del valencià i del balear per a la documentació oficial «un sentit polític innegable», i

es pregunta «per què no es publiquen també edicions amb les variants dialectals del català». El senador considera que la solució seria que en el futur fos l'Institut d'Estudis Catalans, i no les comunitats autònomes, qui s'encarregués de fer la versió catalana de la documentació.

El senador Francesc Ferrer i Gironès vol que el govern català assumeixi les traduccions fetes des de València

PERQUÈ LA TEVA
MOTO I LA TEVE
BICI ÉS LO PRIMER.
VINE A
RECANVIS
«NUEVA
OLA»

VENDA DE RECANVIS
I ACCESORIS PER A
MOTOS I
BICICLETES
CARRER DE TRASSIMEN, 64
TEL.: 269238
S'ARENAL DE MALLORCA

Nova normativa turística

Parlament Balear

El Ple del Parlament de les Illes Balears, en sessió celebrada dia vint-i-sis de novembre del mil nou-cents vuitanta-set, aprovà les Resolucions que es transcriuen a continuació:

«El Govern de les Illes Balears promourà Marques de Qualitat i Denominacions d'Origen de productes de les Illes Balears i en farà divulgació en el mercat turístic».

«El Govern de les Illes Balears controlarà els canals de comercialització que efectuen una competència desleial en els productes que ofereixen als turistes i que, atès el sistema en que es produeixen donen, una mala imatge de les Illes Balears».

«El Govern de la Comunitat, en el termini màxim de vuit (8) mesos, enviarà al Parlament per al seu debat i d'acord amb l'article 172 del Reglament, un informe sobre les conseqüències per al sector turístic de la plena integració d'Espanya a la CEE a 1992 i d'entrada en vigor de l'Acta Única, tant des del punt de vista jurídic i acadèmic, com socio-laboral, així com les mesures d'actuació pertinents».

«El Govern de la Comunitat, en el termini màxim de tres (3) mesos, derogarà i adequarà, en el seu cas, el Decret 2482/1974 de «mesures d'ordenació de l'oferta turística» i el Decret 1077/77 sobre «territoris de preferent us turístic».

«El Govern de la Comunitat, abans de dia 15 d'abril del 1988, informará al Parlament sobre el compliment de la normativa de seguretat i protecció contra incendis en establiments d'allotjament turístic».

El Parlament sollicita del Govern de la Nació l'agilitat dels tràmits que permetin el ple funcionament i oficialització de l'Escola de Turisme

«El Govern Balear prendrà, en el marc de l'Estatut d'Autonomia, les mesures necessàries per tal de coordinar les policies locals; a tal efecte, i d'acord amb Ajuntaments i Consells Insulars, promourà totes les actuacions possibles per a la millora de la seguretat ciutadana durant la propera temporada turística del 1988».

«El Govern Balear, amb la finalitat de millorar la coordinació entre les Policies Locals i les Forces i Cossos de Seguretat de l'Estat, establirà les negociacions oportunes amb el Govern Central, i, en particular perquè s'estableixin els adients canals d'informació per tal d'augmen-

tar l'eficàcia d'aquelles en la lluita contra la delinqüència».

«El Govern elaborará un estudi quantitatiu i Territorialitzat dels costos i impactes socials i medioambientals, així com les des economies externes sobre la resta dels sectors econòmics que comporta el sector Turístic».

El termini per a la seva elaboració serà d'un any».

«Que el Govern elabori en substitució del Decret 3787/70 sobre autoritzacions prèvies turístiques, actualment en vigència, un altre Decret en el qual la tramitació es faci exclusivament des de la Conselleria de Turisme, únic Organisme al qual l'administrat ha d'acudir per tal d'obtenir aquestes autoritzacions prèvies».

«El Govern de les Illes Balears incrementarà el nombre de funcionaris a la Conselleria de Turisme dedicats a funcions d'inspecció turística per tal que aquesta es pugui desenvolupar amb més eficàcia».

«El Govern de les Illes Balears presentarà un Projecte de Reforma de la Legislació administrativa en matèria cinegètica per evitar el desenvolupament del turisme cinegètic que pugui incidir sobre la fauna balear».

«El Govern remetrà al Parlament un projecte de Llei que reguli els drets del turista i les seves garanties, el règim de reclamacions i sancions, de la publicitat, la legitimitat a efectes de reclamacions, el procediment i el règim sancionadors i d'altres aspectes relacionats amb el règim jurídic del Turisme».

El termini per a la remissió d'aquest projecte serà de sis mesos».

«El Govern, a instància dels Ajuntaments i d'acord amb els seus planejaments urbanístics, adoptarà les mesures escaients que facin possible l'ús públic dels accessos terrestres existents a totes les platges de les Illes Balears, sempre que no es comprometi la conservació del Patrimoni Natural».

«El Govern de la Comunitat Autònoma, en el termini màxim de 5 mesos, regularà el caràcter turístic dels allotjaments extrahotelers en règim de multipropietat o «time-sharing», a la vegada que donarà divulgació suficient de la legislació vigent a l'Estat Espanyol sobre propietats, obtingudes a través del «time-sharing» i vetlarà per evitar el frau a possibles compradors d'aquestes ofertes».

El President,

Jeroni Albert i Picornell

El Secretari,

Gabriel Godino i Busquets

Sant Jordi

Problemes de salinització

Que el Pla de Sant Jordi pateix un greu problema de salinització no és una notícia nova. Des de fa temps el problema existeix. les causes d'aquest problema —que afecta altres indrets de Mallorca, com Campos, Andratx o la costa de Llevant— són diverses i complicades.

Per una banda hi ha l'extracció d'aigua, la qual cosa provoca que l'aigua de la mar inundi els espais buits que queden després d'haver extret l'aigua mineral per al consum humà. Aixímateix, la contaminació urbana afecta també la salinització d'aquestes zones. Segons els experts, l'acció de l'home sobre els dipòsits d'aigua subterranis és molt més greu que les causes naturals que hi puguin incidir.

Al Pla de Sant Jordi, la salinització entra pel sector comprès entre el Coll d'en Rabassa i S'Arenal —des de Cala Gamba fins a Ca'n Pastilla i S'Arenal—, arribant d'aquesta manera als pous del Pla de Sant Jordi, alguns dels quals han vist incrementada la seva salinització en un tres-cents per cent des de l'any 1967 fins el 1980 (manquen més actuals que, possiblement, ens farien adonar de la gravetat de la situació).

S'han detectat problemes de contaminació per hidrocarburs a la zona de Son Sant Joan i, és gairebé segur, el mateix problema s'extén al llarg de tota la badia ciutadana, des de Calvià fins a S'Arenal, a causa sobretot de la gran aglomeració humana d'aquesta zona. La sobreexplotació agrícola també ajuda a la salinització de la zona.

L'entrada en funcionament de les depuradores —hores d'ara n'hi ha noranta tres a tot Mallorca— ajuden, en part, a alleujar el problema ja que l'aigua que ha estat depurada pot servir per a l'agricultura perfectament (com, de fet, està passant amb la majoria de depuradores).

LEPANTO, S.A.

COMPANYIA D'ASSEGURANCES

I

REASSEGUANCES AVINGUDA ARGENTINA, 18.

PRINCIPAL

TELÉFONS: 231306 - 285321

PREUS ESPECIALS PER A LA GENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

Tenís Arenal

SON VERI TELEFONS: 26 38 34 - 26 31 12 *Esport Centre*

Cafeteria Snack-Bar-Jardí Graella
Ideal per a que disfruti tota la família

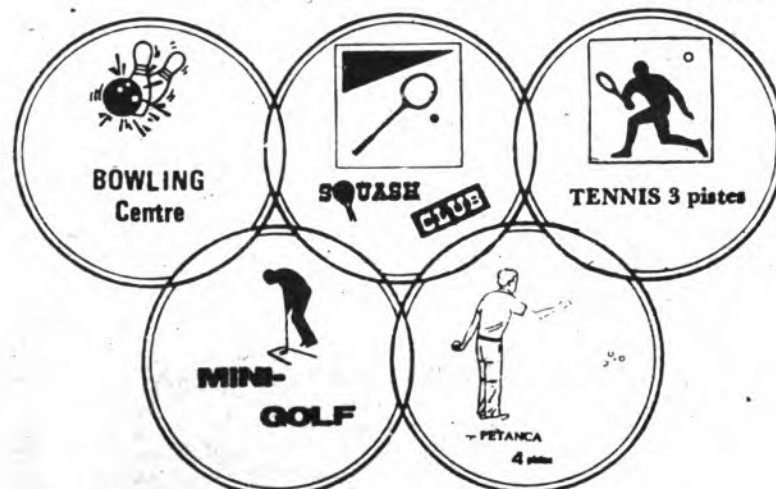
Penya Mallorquinista S'Arenal.

Local Social

Club Petanca

SON VERI

U. E. S'Arenal

ESTAM AL SEU SERVEI

Magnífica PISCINA amb hamaques i terraces envoltades de pins.

Piscina infantil amb tobogan.

Piscina amb trampolí.

Tobogan hidrotub de vint-i-cinc metres de recorregut.

Ja sabem on és Sant Cugat

Es Saig d'Algaida

Ho vaig llegir en un article de Joan F. Mira en «El Temps». El president de l'acadèmia de la llengua —si diuen la llengua, com si no n'existís d'altra, ja podeu suposar de quina llengua parlen— en certa ocasió digué: «Con palabra de rey queremos afirmar nuestra voluntad de servicio al idioma que nos hace ser lo que somos». Amb l'expressió «paraula de rei», l'acadèmic volia deixar ben clares la contundència de les seves intencions i la irrefutabilitat dels seus arguments. Tots sabem que quan els reis parlen, a pesar d'honroses excepcions, no van de berbes.

Deix de banda la reialesa i les seves

fastuositats. Perquè em vull entretenir en la segona part d'aquelles manifestacions. Hem de suposar que tot un president acadèmic de la llengua no és un bajoca, i que les seves manifestacions estan dotades de més rigor científic que les d'aquest conjunt d'escriptors i escriptores de cartes als diaris, lingüistes diplomats per la Universitat del disbarat antològic.

Hem de suposar, també, que si un erudit de prestigi enuncia un principi, aquest deu tenir validesa general i és apte per a tothom. Per tant, si a ells l'idioma els fa ser el que són, a nosaltres també. I si tenim idiomes diferents, ells i nosaltres som una cosa diferent. Elemental, com va dir aquell.

Tan elemental que

ells bé que ho saben. Per això, fan tot el que poden per eliminar el català. O el que és el mateix, per impedir-ne la recuperació. Han estat hàbils —els segles d'adoctrinament no són en va— per fer-nos creure enemics de nosaltres mateixos. Aquesta és la raó de les cartes als diaris —poques, afortunadament, i sempre amb les mateixes firmes— protestant perquè podem veure i sentir en català unes hores més de televisió, feta a Barcelona! «Vade retro, Sata-nàs!».

Cada passa endavant que donam, ens costa una petita batalla. No seré jo qui és distreure a donar explicacions a favor de la televisió feta a Espplugues, Perpinyà, la discoteca KU, l'albuferra de València i d'Alcúdia o a Sant Cugat

Ja hi ha màquines de tabac que parlen català

Les màquines de tabac que parlen i t'informen de l'estat de l'oferta (del canvi, les gràcies, etc...) que fins ara sempre ens informaven en castellà ja es poden escoltar en català a Catalunya i les Balears.

Tot va començar quan a un bar de Girona una de les màquines normals —de les que no parlen— va veure com, a damunt de les instruccions redactades en castellà, s'hi posava una ferratina d'aquelles de «En català, si us plau». El fet va ser comunicat a l'empresa que s'encarrega de la màquina. Azkoven, de Navarra, la qual s'estudià el problema —és de suposar que havia rebut també altres queixes— i decidí redactar les instruccions en català. I no es varen aturar aquí, sinó que també «normalitzaren» les màquines parlants.

A Euzkadi també hi haurà màquines que parlaran en euskera i a Galícia ho faran en gallec. A València sembla que la mesura no hi

arribarà, per ara.

De tota manera, les màquines que estiguin situades a zones turístiques continuaran parlant en castellà o seran mudes —amb les instruccions en català.

L'empresa Azkoven considera que

«introduir el català, el gallec i l'euskera a les màquines de tabac respon a una realitat lingüística i a connectar amb les demandes socials».

L'empresa navarresa mereix, sens dubte, tots els èxits possibles.

Nova programació de TV3

Santiago Riera

Televisió de Catalunya, TV3, ha presentat la seva nova programació del primer trimestre de 1988. I les sorpreses han estat escasses, perquè una de les principals novetats, la tornada de la Gorgues amb un magazine de migdia, era coneguda des de fa molt de temps.

TV3 ha plantejat la nova oferta sota el signe de la continuïtat i en la línia cada vegada més competitiva de la casa. En aquest context, els espais són programats amb molta cura tenint en compte el que fa TVE.

Dintre d'aquesta línia competitiva, durant els primers mesos de 1988 es volen potenciar tres importants franges horàries: la del migdia, amb el nou espai Mag-magazine; la dels dissabtes a la tarda, amb un nou concurs de Ferrer Arpi; i la del vespre, amb un increment del temps de Filiprim.

La tornada de la Gorgues a la petita pantalla coincidirà amb una forta batalla entre TVE i TV3 per l'audiència entre les 14 i les 15.30 hores. Sant Joan Despi aposta per un gran magazine, seguit del Telenotícies. Mentrestant, Prado del Rey prepara per a la mateixa hora un concurs, L'informatiu per TVE-1 i TVE-2 i el Telediario. Per tant, la batalla es presenta dura i difícil.

D'altra banda, no sorprèn gens que es vulgui potenciar Filiprim, un espai que arrossega molta audiència. Però no és gens clar si cristal·litzarà la fórmula de dividir-lo en dues parts, la segona després del Telenotícies. Aquesta continuïtat de l'espai informatiu en clau d'humor en la segona part de Filiprim pot tornar-se contra el mateix informatiu, a més de provocar importants retards en la programació del vespre i nit. Hauran d'estar atents els directius de TV3.

Quant a la resta, cal destacar també el canvi de dia entre Perry Mason i L'equalitzador i l'interès de lluitar per l'audiència del dissabte a la tarda a través d'un gran concurs, que ve a millorar una banda horària que resultava fluixa.

EL ARENAL. OFICINAS, ALMACEN Y EXPOSICION:
Historiador Diego Zaforteza, 3 - Teléfs 26 3772 - 26 0087

LLUCMAJOR. ALMACEN Y EXPOSICION:
Ronda de Migjorn, s/n. - Teléfono 66 0701

PALMA DE MALLORCA.
ALMACEN Y EXPOSICION: Pol. Son Castelló (La Victoria)
Gran Via Asima, 1 - Teléfs 20 4702 - 20 4762
ALMACEN: Calle Aragón, 139 - Teléfs. 27 2356 - 27 2364

**almacenes
femenías s.a.**

materiales de construcción

Els professionals

MASCRESP, S.A.

CARNS I ALIMENTS MAS CRESPO, S.A.

CA'N CAIMARI, 10 - TELÈFON: 26.53.04

TELEX: 68825 MASC E

07007 COLL D'EN RABASSA

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS, NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

AVINGUDA DE BARTOMEU RIUTORT, ENTRE BALNEARIS

112

CA'N PASTILLA - TELS.: 26 01 19 - 26 45 63

La llengua serveix por parlar

Revista de Lluçmajor

Fa vint-i-dos anys que Joan Pons i Marquès proclamava, al peu de l'Espigolera, el monument a Mª Antònia Salvà que aleshores inauguràvem, la seva convicció lingüística amb aquestes paraules. "Per a la nostra llengua mallorquina (...) recaptam i exigim com a mallorquins la categoria i consideració d'únic vernacle nostre. (...)"

Sobre això no admetem retall ni minva ni subterfugi. Totes les llengües són iguals i santes a davant Déu, que a l'imposar a la humanitat la confusió de Babel, d'on, la diversitat lingüística pren origen, les admeté a totes per seves. Si algú ignora la nostra bé està que no s'en serveixa, però que no pretengui fer un argument de la seva ignorància. Les llengües es justifiquen pel sol fet d'existir. No n'hi ha unes de senyores i unes altres d'estar per casa...

Avui, amb majors llibertats individuals i formals de les que hi havia aleshores, el credo d'En Pons i Marquès conserva intacta tota la seva veritat i, malauradament, malgrat totes les lleis, tota la seva força reivindicativa.

Encara són molts els que creuen en una jerarquia de les llengües, encara són molts els que ens demanen perquè no ens avenim a parlar com ells, encara són molts els monolingües que, perquè ho són d'una llengua senyora ens diuen que som nosaltres els qui a ca nostra, hem de parlar la seva, perquè tenim l'obligació de conèixer-la mentre ells fan "un argument de la seva ignorància". A tots aquests els hem de dir que aquest bilingüisme de senyors i criats no val. Que "les llengües es justifiquen pel sol fet d'existir", que "no n'hi ha unes de senyores i unes altres d'estar per casa", que "totes són iguals i santes davant Déu" i que per a la nostra exigim la consideració d'única nostra a ca nostra.

Totes les llengües són essencialment el mateix, instruments de comunicació, i no n'hi ha de fàcils ni de difícils, de belles ni de lletges, d'importants ni de despreciables. Totes serveixen per parlar i en la seva diversitat té l'espècie humana l'última garantia de la seva llibertat.

Qualsevol lingüidici és un genocidi i un crim contra la humanitat sencera, i les llengües es defensen usant-les. Sobreviuen, en definitiva, si els que les saben les usen. Emprar la nostra amb normalitat, en qualsevol moment i lloc del país, depèn de nosaltres, i per això mateix de nosaltres depèn la seva recuperació en la dignitat i en la vida. I en això no admetrem mai "ni minva ni subterfugi".

Converses baleàriques

Ramón Cavaller

Bep.— Què lliges?

Aina.— Llegesc la Gramàtica Catalana referida especialment a les Illes Balears.

Bep.— la d'en Moll?

—Aina.— Sí. A la plana 74 hi és escrit el següent:

«L'apòstrof és una coma volada (,) que es posa a la dreta o a l'esquerra de certs monosíl·labs, per indicar la supressió d'una vocal absorbida per una altra vocal immediata».

A la plana següent diu:

«La preposició **de** quan va seguida d'una paraula que comença en vocal, sempre s'escriu **d'**».

Bep.— Sí això ho sap tot hom.

Aina.— No ho creguis. A Mallorca en lloc d'escriure **Coll**

d'en **Rabassa** escriuen **Coll de'n Rabassa** mal apostrofat.

Bep.— Seran analfabets els qui ho fan.

Aina.— Sí que ho han de ser però el que és pitjor és que ho posen a les retolacions de les carreteres.

Bep.— Es que la retolació de les Balears és un empastifament de faltes d'ortografia i d'inconseqüències.

Aina.— Si els qui comanden

sabessin llegir i escriure...

Només has de mirar el mapa de Mallorca editat pel Consell Insular, és una prova magníficament desgraciada de vil lingüisme.

Bep.— I rallen de normalització...

ALIMENTACIÓ
JORDI SABATER
OLIVES, LLEGUMS,
SALADURES, FRUITES,
VERDURES

CARRER CARDENAL ROSSELL, 48 -
TEL.: 490856
COLL D'EN REBASSA

**JOIERIA
RELOTJERIA
MARINA**

CARRER SALUT, 21 - TEL: 26 24 15 -
S'ARENAL DE MALLORCA

FOTO-CINE-ESTUDI
Kamal

Fotocopies a l'acte.
Reportatges foto-cine.
Carnets color.
Industrial
Publicitària.
Material fotogràfic.
Servei de revelat
per a l'aficionat.
Camí de les Meravelles.

Tel. 269416
S'ARENAL DE
MALLORCA

FORN CA'N DAMIÀ
TOTA CLASSE DE PANS. I DE
PASTISSOS
PLAÇA DELS NINS,
CANTONADA CARR. MILITAR

**URBANITZACIÓ
SA TORRE**

Sortida prolongació autopista.
A la carretera de S'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.
Venda de solars devora la mar.
Visites: cada dia manco els dimecres.

Etiquetatge en català

La ventafocs de la normalització lingüística

Quan el govern de l'Estat espanyol, l'any 1984, va sancionar uns productors i unes empreses per etiquetar en català els seus productes, va cometre un greuge important contra la nostra llengua, però també és cert que els objectius que el govern central perseguia amb aquelles sancions, han estat plenament aconseguits i la majoria dels nostres industrials i productors no s'han decidit a etiquetar en català, malgrat els esforços de la Crida a la Solidaritat, organitzant berenars, per fomentar la catalanització, fires i xerrades, així com col·leccionant i exhibint etiquetes de productes en català, etc. Aquestes sancions, van sensibilitzar en els primers temps a institucions, productors i compradors, però l'ambigüitat de les actuacions en el tema, per part tant del govern estatal com de les institucions autonòmiques, així com l'habitual *diligència* del poder judicial, han deixat el tema en un punt mort, que no ha afavorit gens l'interès per etiquetar en català. Ni les empreses d'aquí, ni les d'àmbit estatal, ni les multinacionals s'han sentit motivades per fer-ho, i per tant l'etiquetatge en català existent en aquests moments es deu tan sols a la gran voluntat d'alguns industrials que han continuat, malgrat tot, en aquesta tasca normalitzadora. També és veritat que algunes noves empreses i productors s'hi han afegit últimament —a la panera de la Crida a la Solidaritat, han col·laborat aquest any 29 empreses i pro-

ductors més que l'any passat— però per contra s'ha produït una reculada, quan vàries empreses han retornat a l'etiquetatge en castellà. Aquest fet és molt més greu del que sembla, cal recordar que les sancions de l'any 1984 tan sols van fer retornar a l'etiquetatge en castellà a dues empreses, les que ho han fet ara són més de dues i d'aquestes no podem culpar el govern espanyol, però és evident que hi ha uns responsables que s'avanci tan poc en aquest camp, que l'etiquetatge sigui la ventafocs de la normalització, i aquests responsables són: les empreses d'àmbit estatal i les multinacionals, que estan al marge de tot intent de normalització al·legant, per problemes de distribució, impossibilitat de doble etiquetatge, etc., excuses que són totalment inacceptables, en tant que empreses navarreses i gallegues que tenen un mercat important als Països Catalans estan etiquetant els seus productes també en català; és responsable també la llei de normalització que ignora el tema i que en 5 anys no ha aconseguit catalanitzar ni el nom de la capital del cava en bona part de les etiquetes del nostre producte més universal; i finalment és responsable la Direcció General de Política Lingüística, que no ha fomentat la normalització de l'etiquetatge, han mancat ajuts, les idees han estat poques i no gaire bones i algunes campanyes de publicitat, per com estan enfocades, han perjudicat la normalització de

l'etiquetatge. D'aquesta responsabilitat institucional podríem esmentar com exemple una campanya recomanant l'ús de la nostra llengua que va durar pocs dies, és de suposar per la incoherència que representava recomanar la utilització del català per part d'unes empreses que aprofitaven la campanya en benefici propi i que no fan servir ni una sola paraula en català, ni en la seva facturació, ni en les seves etiquetes. O el més greu, el del producte català de qualitat la normativa del qual no té en compte que les etiquetes dels productes que reben la denominació siguin en llengua catalana i per tant es dona el cas de productes catalans de qualitat que estan etiquetats totalment en castellà.

Però el pitjor de tot és que no s'han trobat els mecanismes adequats per engrescar o crear la necessitat de les empreses d'etiquetar en català i aquesta, pel que sembla, és la tasca que toca fer a la iniciativa popular, amb fets puntuals, com ara demanant arreu productes en català, consultant les grans empreses, quan tenen pensat d'etiquetar els seus productes, comprar els que ja s'etiqueten en català i no comprar o bé comprar tan poc com es pugui els que no estan normalitzats.

Es segur que una davallada en les vendes seria l'únic argument de pes que obligaria les empreses a etiquetar en català.

Albert Vidal i Bonet

En Mateu i na Maria Teresa se casaren el passat dia 21 de novembre a l'Església Parroquial de les Meravelles. El dinar de noces fou al Restaurant Brasília de Ca'n Pastilla. Fotos: Kamal.

Josep Garau i Manoli Arenas se casaren el passat dia 22 de novembre a l'Església Parroquial del Coll d'En Rabassa. El dinar de noces fou al Restaurant Brasília de Ca'n Pastilla. Fotos: Kamal.

Els pobres turistes

Gabriel Janer Manila

Aquests dies, al Parlament illenc es discuteix la situació actual del turisme i es planteja la necessitat de revisar les estructures que estan en la base de la nostra gran indústria.

A l'empara de la mirada indulgent de les velles cariatides del gran saló de festes del Círculo Mallorquí, els nostres parlamentaris autonòmics fan revisió d'allò que ha estat i ha significat la irrupció del turisme massiu, d'allò que és actualment i d'allò que pot ser o haurà d'ésser en el futur.

Dues de les qüestions sobre les quals han fixat especialment l'atenció són: el creixement de l'oferta i la pobresa com a característica més destacada de la gran majoria de turistes que arriben ací disposats a passar els seus dies de vacances amb la cartera buida o, si més no, amb la cartera no tan plena com voldrien els nostres empresaris.

No és difícil d'entendre que el creixement de l'oferta és un dels grans problemes. L'oferta de places creix a un ritme que cal controlar. Per a l'any dos mil les perspectives asseguren que la demanda haurà crescut un tres per cent. És necessari que el creixement de l'oferta no es dispari en excés i, sobretot, val la pena d'abandonar el vell sistema incontrolat d'inversió i preocupar-se de planificar el futur rigorosament.

Els nostres empresaris es queixen que els turistes són pobres, que compren poc, que, abans de comprar, s'ho repensen dues o tres vegades. Aquesta circumstància ha fet sorgir un cert sentiment de desconsideració o de desdeny cap als turistes que no porten la cartera ben plena, com si només comptàs la seva capacitat d'adquisició a l'hora d'estimular la nostra acollença, la nostra proverbial hospitalitat.

La gallina ha deixat de pondre els cobdiciats ous d'or. Ara potser només són de plata, i, segurament, d'una plata mesclada amb una considerable proporció de plom.

Les cariatides somriuen. Però tot aquest debat m'ha fet sentir una mica solidari amb aquests turistes excessivament pobres, amb la cartera desinflada, disposats a viure durant una setmana l'emoció i la disbauxa de les vacances organitzades.

1988; mil·lenari de la Independència

Joan Crexell

L'any 1988 farà mil anys de la independència de Catalunya respecte del rei de França. Durant uns quants segles, sols o confederats amb l'Aragó, vam viure una època d'esplendor. La davallada tingué diverses etapes, Compromís de Casp i elecció d'un sobirà de nissaga espanyola —aleshores castellana— en detriment del legítim Jaume d'Urgell. Aquell mateix segle XV, matrimoni dels reis anomenats Catòlics amb la consegüent dependència de Castella. El 1492, amb l'arribada de Colom a les Amèriques, el nostre Mediterrani deixa la seva primacia a l'Atlàntic i els catalans veiem prohibit de participar en el nou món comercial. Segle XVII, guerra dels Segadors i pèrdua —per cessió de la corona de Castella— de la Catalunya del Nord. Segle XVIII, guerra de Successió 1705-1714, que acaba amb l'ocupació militar del nostre país pels exèrcits castellans i francesos i fi de l'Estat català.

Fa un miler d'anys esdevinguérem independents. El professor Jaume Vicens Vives, en la seva obra *Notícia de Catalunya* ens explica el conjunt de factors que van fer possible aquesta independència.

Se'ns ha dit des de fora i molts catalans també ho comparteixen, que només celebrem derrotes, cas de l'Onze de Setembre (de 1714). En primer lloc direm que això no és veritat, perquè les persones i entitats que van començar a commemorar aquesta data —tant el 1886, com a la represa a partir del 1892—, ho van fer, no recordant una derrota, sinó com a homenatge de tots els catalans morts per la pàtria, simbolitzant-los en els del 1714, perquè va ser el moment en el qual més en van morir. Segonament, ara tenim al davant una nova data que caldria commemorar

encara amb més força. I això per un motiu fonamental, perquè gràcies a la independència de què vam fruir durant uns segles, l'idioma català va poder esdevenir precisament això, un idioma nacional, culte, amb una literatura que va tenir una època d'or, usat per tots els estaments de la nació i per tots els organismes de l'Estat. Gràcies a la independència i al fet de posseir un Estat propi, van ser possibles moltes coses, entre elles la creació d'un imperi mediterrani i, el que és més important, tenir veu i vot en el concert de les nacions de l'època. Gràcies a la independència i a la possessió d'un Estat propi el poble català va quedar marcat positivament per l'empremta de l'esperit d'iniciativa i de l'esperit de llibertat els quals encara perduren actualment, tot i ser un país dependent de l'antiga Castella, ara feta Espanya. Gràcies a la independència, en definitiva, Catalunya va aportar a la civilització europea i mundial la seva pròpia experiència política, social, cultural, artística, militar, etc. Per acabar, direm que sense aquells segles d'independència, avui dia Catalunya no existiria ni com a *comunidad autónoma española* ni potser com a regió diferenciada.

Aquella independència va valdre la pena, vam saber treure'n suc. Vam ser algú, aleshores només catalans i prou, en situació d'igualtat amb els altres països del moment. Erem plenament homes i alhora plenament ciutadans d'un país lliure.

El 1988 farà mil anys de la nostra independència. Ho commemorarem. Però més que amb actes de caire històric, folklòric o fins i tot oficial, almenys per mi, la millor commemoració seria la de desvetllar en els catalans la voluntat d'arribar una altra vegada a la mateixa fita, la independència, ara al si de l'Europa del Mercat Comú. Aquesta nova independència ens tornarà la dignitat de catalans i de ciutadans d'un poble lliure que vol tenir veu i vot propis en el concert internacional.

Joan Crexell és escriptor

ELECTRÒNICA El Gaucho

Reparació de TV i vídeos de totes les marques.
Radio - cassettes. Instal·lació d'antenes
col·lectives, individuals i parabòliques.
Radio de cotxes.

Carrer de Mallorca, 2 - Tel: 263423
S'ARENAL DE MALLORCA

La densa proliferació del cotxe com a mitjà de transport individual ha fet canviar molt els modes de vida. I els de mort. Possiblement massa. Els balanç dels últims quaranta anys d'aquesta innovació social, l'experiència acumulada sobre avantatges i inconvenients, permeten ara no passar per boig quan s'afirma que s'ha convertit en la més dura de totes les drogues. El cotxe és un invent mortífer.

El setmanari francès *Le Point* s'alarmava pel creixement en fletxa dels índexs de mortalitat en accidents de carretera a Europa en general i a França en particular. A les carreteres franceses s'han registrat 100.000 morts en accident durant els últims deu anys i 450.000 des del 1946. Compara aquesta xifra amb les 600.000 víctimes a França de la Segona Guerra Mundial, aviat igualades per la guerra quotidiana del cotxe. El nombre de ferits en aquest país per la mateixa causa s'eleva a nou milions, tres vegades més que els de la guerra convencional més mortífera, la Primera Guerra Mundial.

Un dels aspectes esfereïdors del balanç de l'invent és que un de cada dos joves que mor actualment entre 15 i 25 anys és per culpa d'un accident de carretera. La mateixa dada és perfectament aplicable a Espanya, on cada any moren de mitjana 350 nens menors

La més dura de totes les drogues

Xavier Febrés

"Le Point" s'alarmava pels índexs de mortalitat en carretera

de 14 anys en topades de circulació. És la primera causa de mortalitat entre els 17 i els 40 anys.

Les últimes xifres homologades pels organismes europeus permeten al setmanari francès establir que l'any 1986

van morir en accidents d'aquesta mena 11.387 persones a França, 6.374 a Espanya, 7.629 a Itàlia, 8.400 a Alemanya Federal, 5.342 a Gran Bretanya, 2.460 a Portugal, 1.908 a Grècia, 1.438 a Holanda, 1.801 a Bèlgica, 79 a

Luxemburg, 771 a Dinamarca i 410 a Irlanda. Entre els dotze països que componen la Comunitat Europea, el total de 1986 es situa amb tremenda exactitud a 47.999 morts en unsolany.

Proporcionalment a l'extensió de la xarxa viària i al nombre d'habitants, França supera en mortalitat tots els seus grans veïns. Tampoc no resisteix la comparació amb el gigantisme dels Estats Units, on els 45.840 morts del 1986 en accidents de carretera s'apliquen a una xarxa viària i a una població multiplicades. Si es calcula sobre la base de cada 100 milions de quilòmetres recorreguts pels habitants, l'índex dels Estats Units és de 1,7 morts, la meitat que a França...

Al conjunt d'Europa, la immensa majoria d'accidents mortals es registren a carreteres de segon ordre, no pas a les autopistes o als carrers dels nuclis urbans. El 80% són atribuïts al comportament incorrecte del conductor, principalment l'excés de velocitat, les maniobres perilloses i la vulneració del codi.

Els sectors econòmics interessats han transformat el cotxe particular i tot el muntatge que el volta en una addicció difícil de curar, que causa molts més morts que la més dura de les drogues. Això sí, sense cap escàndol i amb tota normalitat.

Reivindicació marlowiana

Antoni Serra

Com se sap, Marlowe i jo vivim al *bunker* de Son Rapinya, és a dir, en una planta baixa tradicional, on quasi tot és minúscul, habitacions, terrasses i jardí. Això sí, però, estam enrevoltats per totes bandes de llibres i més llibres, de quadres i d'un trastum trastam de més o menys valor, sorgit naturalment de la màgia dels Encants. Marlowe sempre havia dit que no sabia viure enlloc que no fos aquí, però, de cop i resposta, fa dies que va com remolest i se me n'ha començat a queixar: «A veure si no comprem tants de llibres, eh?, que aquí no ens podem remenar», em diu per pa i per sal, i coses així. Alarmat, li pregunto si li passa res. «Té, llegeix», i em porta un feix de diaris. «Les lletres grosses i prou». Li agraeix el detall de perdonar-me'n les petites i veig: «Félix Pons es el político que más dinero gana. Además del chalet de 400 mil pesetas a cuenta del Estado, se embolsa más de un millón de pesetas al mes». ¡Així que un atac de tinya, perdó, d'enveja, eh Marlowe?, dic amb aires d'inquisidor. «Home, i què et pareix? Que no era amic teu aquest senyor?» Doncs ens veiem bastant, sí, a l'època de les clavegueres. «I, a més, deu ser socialista i tot?» Estic fart de dir-te que ara no és com en temps de Pablo Iglesias. Ara és socialisme de representació, com el cafè que em fan prendre els metges. «Doncs, no sé què esperes a deixar d'escriure. No et podries dedicar a representar, vols dir? A mi també em faria molta il·lusió viure en una torre de 400.000 cuques al mes, tu!» Marlowe, no siguis barrut, li dic malhumorat. Ho sap, que em rebenten els qui aprenen massa aviat i els qui es miren en exemples impossibles, però...

Organitza

S'Arenal de Mallorca

Patrocina

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Tercer concurs de redacció en llengua catalana

SE CONVOCA EL III CONCURS DE REDACCIO EN LLENGUA CATALANA, ENTRE ELS ALUMNES DE LES ESCOLES I INSTITUTS PUBLICS I PRIVATS DEL TERME MUNICIPAL DE LLUCMAJOR I ELS POBLES DE S'ARENAL, ES COLL, ES MOLINAR, SON FERRIOL I SANT JORDI, DEL TERME MUNICIPAL DE CIUTAT.

L'EXTENSIO DE LA REDACCIO SERA DE TRES QUARTS DE FOLI MANUSCRITS, TEMA LLIURE, PREFERENTMENT SOBRE EL RESPECTIU BARRI I NECESSITATS DELS REDACTORS.

SE PREMIARAN EN METALIC, REGALS I LA PUBLICACIO A S'ARENAL DE MALLORCA, LES CINQ MILLORS REDACCIONS DE CADA CENTRE ESCOLAR.

EL JURAT QUALIFICADOR ESTARA FORMAT PER LA DIRECCIO DE CADA CENTRE ESCOLAR I PER LA DIRECCIO DE S'ARENAL DE MALLORCA.

PREFAMA

MATERIALS DE CONSTRUCCIÓ
Palma de Mallorca.

Exposició: Arx. L. Salvador, 84 - Tels.: 251631-292997.

Magatzem: Pol. S. Castelló-Gran Via Asima - Tel.: 294004.

Mag: Pol. La Pau (Ca'n Valero), 4 de Novembre, 11 - Tel. 206666.

Mag. Sòcrates, 8 (Ca'n Blau) - Tels.: 270161-279795.

Llucmajor

Oficines, Fàbrica i Exposició: Bisbe Pere Roig, 29 - Tels. 660150 - 660154.

S'Arenal de Mallorca

Exposició i magatzem: Ctra. Militar, 522 - Tel. 262238.

Cala D'Or

Exposició: Avinguda de Bèlgica, 14 - Tel.: 657562.

ASCENSORES

ASPE SA

MUNTATGE I CONSERVACIO EL NOSTRE ASCENSORISTA!

C/. MARINETA, 7 - TEL. 26 62 32-54 - EL ARENAL - (MALLORCA)

Na Francisca Avilés del Bar Salobreña, n'Agustina Rojas del carrer Menorca i na Francisca Pastor del carrer Berga, totes tres de S'Arenal, foren agraciades amb el premi del Cupó dels Minusvàlids Associats d'Espanya, aquesta setmana passada.

Per celebrar-ho se reuniren al Restaurant Roma de S'Arenal on soparen juntament amb les venedors del cupó. El delegat de la M.A.E., va presidir la taula.

S'Arenal de Mallorca

Tendrem una escola d'hosteleria

Abans de tres anys a S'Arenal hi haurà una escola d'hosteleria, segons ha anunciat el director provincial del Ministerio de Educación y Ciencia, Andreu Crespí, a la Federació d'Empresaris de la Platja de S'Arenal - Ca'n Pastilla (FEMPLA).

La Federació d'Empresaris ha aconseguit així una de les velles reivindicacions: una escola d'hosteleria on els futurs treballadors de la zona es puguin formar, per potenciar així la professionalitat i el bon servei, a més de la qualitat, dels bars i restaurants de la zona.

El president de l'Associació de Restauració de Mallorca, Antoni Ferrer, ha insistit en el fet que aquest augment en la qualitat dels serveis repercutirà en un augment de la qualitat del turista que ens visita que, hores d'ara, té molt a desitjar. També el president

de l'Associació d'Hotelers, Bartomeu Xamena, s'ha afegit a la discussió sobre la qualitat de l'oferta i del turisme que ens visita, explicant que a altres zones de Mallorca, a més de comptar amb gairebé els mateixos hotels que S'Arenal, compten també amb àmplies zones verdes, voravies en bon estat i una infraestructura general envejable. «Aquesta situació —comenta Xamena referint-se a S'Arenal— provoca que el turisme d'aquesta zona sigui de baix nivell econòmic i que els empresaris del sector ens veiem forçats a mantenir uns preus baixos».

L'escola d'hosteleria es farà a Son Cladera i l'obra, que també s'ha adjudicat aquests dies passats, compta amb un pressupost de 65 milions de pessetes.

**LA DIRECCIÓ
DEL CUPÓ DEL
MINUSVÀLID,
ELS DESITJA
UNES BONES
FESTES I
MOLTA DE
SORT PER A
L'ANY 1988**

S'Arenal de Mallorca

Detinguda una banda de joves

Membres de la Guàrdia Civil han desarticulat una banda de joves que es dedicaven a robar als establiments comercials i domicilis de la zona.

Els detinguts són: Jaume Josep C.R., de 18 anys; Joan Carles N.D., de 19 anys; Angela T.H., de 27 anys; Francesca H., de 17 anys; i Maria Teresa D.M., de 18 anys. Varen ser conduïts a la comandància de la Guàrdia Civil, a Palma on se'ls pregués declaració i foren posats a disposició del jutge.

S'Arenal de Mallorca

Un home agredit per tres individus

Un home, la identitat del qual es desco-neix, de 22 anys, que estava passejant amb la seva al.lota pels carrers Trasimen i Tokio de S'Arenal de Mallorca, va ser agredit per tres homes armats amb pals sense, sembla ser, que hi hagués cap causa justificativa dels fets.

Els desconeguts, després d'haver apallissat l'home, s'escaparen sense que la Policia, per ara, hagi pogut identificar-los i localitzar-los. la dona no sofrí cap dany.

S'Arenal de Mallorca

Cinc persones greus en un accident a l'autopista

El passat 16 de desembre va ser un dia negre per les carreteres mallorquines. Un mort i set ferits és el balanç de dos accidents de trànsit, un a la carretera Palma-Inca i l'altra a l'autopista de S'Arenal.

Sobre les vuit del matí es produí un accident múltiple a l'alçada del quilòmetre nou quatre-cents de l'autopista. Un camió, un autocar i tres turismes es veren implicats en l'accident. L'autocar «Pegaso» PM-H, al volant del qual hi anava José Valladares, de 51 anys, col.lisionà per causes desconegudes, amb el camió conduït per Jaume Ferrer, de 25 anys. Un «Renault-12», PM-AH, conduït per Salvador Palanco, de 61 anys, i acompanyat per Antonia Fernández, també de 61 anys, i per Natalia Fernández, de 83 anys: un «Renault-5», PM-AD, conduït per Vicente Martín Palominos, de 27 anys; i un «Citroën GS», PM-L, conduït per Cristina Almendea Prats, de 20 anys, que anava acompanyada per Isabel Nieves Banguer, també de 20 anys, es veren involucrats en l'accident múltiple.

Els ferits de gravetat foren el conductor de l'autocar, José Valladares, Natalia Fernández, Vicente Palomino i les dues al.lotes del «Citroën GS», Cristina Almendea i Isabel Nieves.

L'altre accident es produí a la carretera Palma-Inca quan el camió «Avia» conduït per Miquel Miralles Gomila, de 67 anys, xocà amb el turisme «Renault-5» conduït per Josep Lliteres Cladera, de 43 anys, el qual resultà mort.

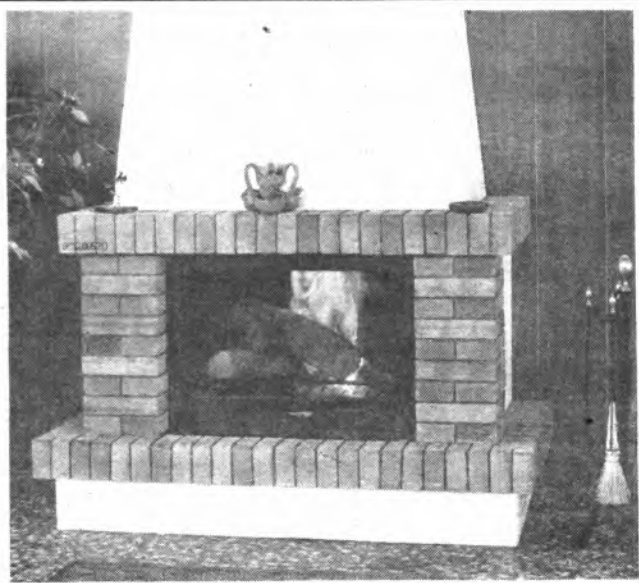
CONSTRUCCIÓ MODERNA S.L.

FABRICA I
MAGATZEM DE
MATERIALS PER A
LA CONSTRUCCIÓ
DISTRIBUIDOS DE
FOGANYES
«RENE BRISACH»

I

«FUGAR»

AVINGUDA DEL CID, 89
TEL.: 270267 - SON FERRIOL

Talón Multiuso, el talón que aceptan incluso donde no aceptan talones.

Oficines a la Platja de S'Arenal

S'Arenal
Carrer Milan, 8

Riu Centre
Complex Riu Centre

Ca'n Pastilla
Plaça Pius, IX, 1

La direcció i el personal del Restaurant

LA FINCA

Desitja bones festes als veïns d'aquesta comarca

SES CADENES DE S'ARENAL

**BONES FESTES
FELICITAT I PROSPERITAT
PER AQUEST ANY 1988**

L'Ajuntament llucmajorer es fá carrec de Badia Blava

Sbert Barceló

Llucmajor, com gran part dels municipis turístics de Mallorca, s'ha hagut d'enfrontar al problema de les urbanitzacions no acabades pels seus promotors. El cas de Badia Blava és, sens dubte, un dels més significatius perquè en aquest nucli urbà hi viuen moltes famílies permanentment. Ara sembla que s'ha arribat a un acord per a què l'Ajuntament es faci càrrec definitivament de la urbanització.

Durant el darrer ple municipal celebrat, d'entre els nous punts de l'ordre del dia n'hi havia un d'especial: el de la recepció per part municipal de la urbanització de Badia Blava, prop de Badia Gran. S'acordà fer una recepció de caràcter provisional, ja que queden lluny els temps quan els promotors esperaven torn als despatxos de l'alcaldia o secretaria llucmajorera, intentant activar aprovacions, projectes, avantprojectes. Amb els anys, per altra banda, aquesta urbanització s'ha vist poblada de xalets i vivendes i, inclús, hi ha bastants famílies que hi viuen tot l'any.

A causa del fet que, actualment, la companyia urbanitzadora o els seus promotors queden lluny, s'han hagut de prendre acords que no es feia comptes prendre. Per exemple, per part dels veïns de la urbanització, i d'acord amb l'Ajuntament que presideix Joan Montserrat, s'ha arribat a l'acord que els veïns i propietaris de Badia Blava es comprometen a tornar els préstecs bancaris contractats per bancs que tenen agències a Llucmajor, en un termini de cinc anys. D'aquesta manera es comença a arreglar el problema.

Badia Blava té uns 103.000 metres quadrats de vies, uns 104.000 d'espais públics, i actualment hi deu haver més de 600 veïns que hi viuen.

ENGINYER INDUSTRIAL

Un informe de l'enginyer industrial municipal ha fet que el Consistori prengué la decisió de treure a subhasta pública la renovació total de les instal·lacions elèctriques del Camp Municipal d'Esports Llucmajorer. Resulta, segons l'informe tècnic, que les deficiències de la instal·lació elèctrica són tantes que s'aconsella fer-les de bell nou.

Per dur a terme aquesta obra es podria comptar amb una ajuda o subvenció del Consell Insular de Mallorca, d'uns 20 milions de pessetes.

UNA ASSOCIACIO HOTELERA

A la recent festa del desè aniversari de la fundació de la CAEB a «Es Fogueró», poguérem veure com d'entre les múltiples empreses distingides amb un premi, l'Associació d'Hotelers de S'Arenal-Ca'n Pastilla era objecte d'atenció amb un premi que rebé el seu president, Bartomeu Xamena. D'entre el bon nombre d'associacions que hi ha a la nostra illa, dins el ram de l'hosteleria, fou l'única amb distinció.

A la bandera blava europea s'hi ha d'afegir, ara, aquest detall. El canvi d'imatge dóna els seus fruits. Aquest canvi és una tasca de tots que ja començà fa anys.

Els metges Rosselló. Cent anys de medicina a les Balears

El passat 14 de desembre una família de reconeguts metges llucmajorers celebraren els cent anys d'una mateixa feina familiar de generacions. Els metges Rosselló complien el seu primer centenari.

Els quatre representants de la família, els germans Josep i Antoni Rosselló Oliver i els seus dos fills, Marià Rosselló Cabanes, celebraren l'esdeveniment reunint a familiars, amics i companys de treball en una petita festa íntima al «Centre d'Urologia, Andrologia i Sexologia» de la residència sanitària de Mare Nostrum. La festa, de totes maneres, s'acabà al Col·legi de Metges.

El patriarca de l'estirp de metges fou Josep Rosselló Far, al qual dia 11 de desembre de 1887 fou concedit el títol de cirurgia per la Reina regent. Josep Rosselló exercí la seva feina sobretot a la vila de Porreres.

El seu fill, Marià Rosselló Marco fou nomenat metge el 22 de desembre de 1906, exercint a Llucmajor. Li succeïren els seus fills Josep i Antoni Rosselló Oliver, metges des del 16 de juliol de 1934 i el 13 de maig de 1942 respectivament. Els seus fills, Marià Rosselló Barbarà i Marià Rosselló Cabanes també foren metges el 1965 i el 1969 respectivament.

Els fills d'aquests últims encara no ho veuen clar. La filla única del darrer ha comentat al seu pare que també li agradaria

VIDEO CLUB MALLORCA

Carrer Joaquim Verdaguer, 15

VIDEOTECA BALEAR

Carrer Sant Cristòfor, 24
S'ARENAL DE MALLORCA

MÉS DE 6.000 TITOLS
I TOTES LES NOVETATS

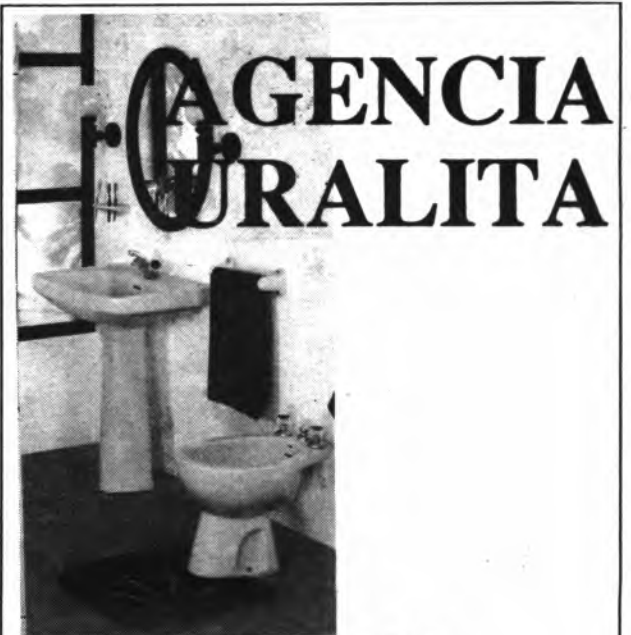

RENAULT

Josep Vallespir i Gost
Tallers Vallespir
Servici Oficial RENAULT

Venda i reparació de
tots els tipus de vehicles
de la marca RENAULT

Carrer Sant Joan de la Creu, 65
Tel·lèfon 413867
SON FERRIOL

**AGENCIA
URALITA**

**GRIFERIA,
PAVIMENTS I
PORCELLANES**
CARRETERA DE MANACOR, 365
TEL.: 243707 SON FERRIOL

AUTOS SON FERRIOL

COMPRA I VENDA DE COTXES USATS

CARRER LLORENÇ FRAU, 49
TEL: 27 86 03 - SON FERRIOL

SE VENDEN
PUERTAS - VENTANAS
PERSIANAS

Flecha Jover Coll, 26
(Son Ferriol)

Tel. 27 52 83
Tel. Part. 27 06 73

Palma de Mallorca

LOCAL CLIMATIZADO

RESTAURANTE

EL MOYO

Bodas - Bautismos - Comuniones - Comidas de Empresa
y Banquetes en general
Abierto fines de semana

Ctra. de Manacor, Entrada C/ Cabot, 10
Teléfono 27 10 21

Son Ferriol

ÒPTICA S'ARENAL

JA NO CAL ANAR A CIUTAT
PER SES ULLERES O LENTILLES

TEL: 40 00 61

CARRER BERLÍN, CANTONADA TRASSIMENO
S'ARENAL DE MALLORCA

CARNISSERIA I XARCUTERIA

SES CUNYADES

Avda. del Cid, nº 32
Tel. 414319

SON FERRIOL

Cas «Polar Kristal»

Dotze anys per als mallorquins implicats

El passat dia 9 de desembre a la Secció Primera de l'audiència Provincial es varen jutjar els implicats mallorquins en el cas «Polar Kristal», d'incidència internacional.

La xarxa «Polar Kristal» es dedicava al tràfic de drogues, duia la droga

—principalment cocaïna— des de Colòmbia fins al port belga d'Amberes des d'on es distribuïa primer a Brussel·les i després a altres indrets d'Europa. Mallorca entre ells. Concretament, la quantitat destinada a l'illa eren quinze dels quaranta quilograms del carregament de cocaïna.

La droga estava camuflada en un «Renault-12», matrícula de Palma, dins un doble dipòsit de benzina. El cotxe i els seus ocupants foren intervinguts el novembre de 1986 quan passava per França amb destí a la península.

La sentència dona com a fets provats que Joan Antoni Gaià, en companyia

d'altres persones, comprà el cotxe per dues-centes quaranta mil pessetes. Aixímateix, el mecànic Miquel Verd Sureda va ser qui s'encarregà de preparar el doble fons del dipòsit de benzina. Carme Mora, lligada sentimentalment a Rafael Garcia Alcàntara al qual la justícia belga condemnà per la seva relació amb el cas, donà suport a l'operació amb el número de telèfon de casa seva i el del negoci dels seus fills per tal que Joan Antoni Gaià pogués seguir l'operació passa passa.

La sentència absol els tres acusats del delictes de contraban, en canvi s'ha demostrat la seva implicació en el delictes d'atemptat a la salut pública, consistent en tràfic de cocaïna. El Tribunal ha imposat una pena de sis anys i un dia de presó major, a més d'una multa de sis-centes mil pessetes al primer acusat. Joan Antoni Gaià. Els seus dos companys

han estat condemnats a tres anys de presó menor i una multa de cinc-centes mil pessetes per hom com a còmplices del delictes.

L'advocat defensor de Joan Antoni Gaià impugnà el procés sumarial basant-se en el fet que s'havien comès irregularitats procesals. Els informes enviats per la justícia belga i francesa no havien arribat de la forma assenyalada per la legislació espanyola. Aquest fet poria tenir com a conseqüència impedir que els processats apel·lassin al Tribunal Suprem.

El fiscal i el jutge han insistit en el fet que no s'ha forçat la legalitat i que la manera com han arribat els informes de la justícia belga i francesa és totalment correcta. Per altra banda, el Tribunal ha remarcat que, a causa que es tracta d'un procés on s'hi troben implicats persones i tribunals de diversos Estats europeus, se sent perfectament capacitat

N'Antoni Joan i Gaià, vivia a un xalet del Carrer Coral de S'Arenal i feia feina a una discoteca de les Meravelles.

per actuar en conformitat amb el Dret espanyol, en col·laboració amb els organismes judicials dels altres Estats europeus implicats.

PNEUMATICS BRASIL

- * PNEUMÀTICS NOUS I D'OCASIÓ
- * CANVI D'OLI I GREIXAR
- * RENTAT DE MOTORS

CARRETERA DE MANACOR, 391 (DAVANT LA BENZINERIA) - TEL: 270645 - SON FERRIOL

RAMS

FLORISTERIA

FLORS I PLANTES NATURALS,
ARTIFICIALS I SEQUES

TOT EN ARTICLES DE FLORISTERIA

CARRETERA DE MANACOR, 365 - TEL: 243962
SON FERRIOL

Alevins del Ferrioler. Els dos extrems són excepcionals. L'entrenador que juga al Son Ferriol Preferent és en Reinés. L'equip llueix les samarretes de Ca'n Marí.

Els Juvenils del Ferrioler van primers a Tercera Regional, a aquestes altures de la Lliga, és quasi segur que pugen de categoria. Es un equip sense grans individualitats, però que ha fet un gran bloc gràcies a l'entrenador Andreu Salom. En Salom havia entrenat l'Atlètic Balears i el Sant Francesc Nacional Juvenil.

Xafarderies

La tranquil·litat a tornat a la barriada de Son Verí de S'Arenal després de la detenció de sis joves areners que feien malfrax. Dia 10 de desembre, de matinada entraren a l'Apotecaria Ribot on robaren tota la droga que trobaren, després entraren a la discoteca Zepelin, que està tancada durant l'hivern i feren destrossa. La Guardia Civil els agafà i estan a disposició judicial. Aquesta no és la primera vegada que aquests areners han estat detinguts.

El mateix dia 10 de desembre, hi va haver una amenaça de bomba al Club Nàutic S'Arenal. La Guardia Civil i els seus artificers hi anaren però no trobaren res.

L'Estat Espanyol, gasta més en normalització de la llengua catalana que la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Això se va dir a una ponència de la Cultura a les Illes Balears que va tenir lloc a primers d'aquest mes de desembre. Esperem que la consellera de Cultura, Maria Antonia Munar, posi remei a aquesta situació, que és ben paradoxal.

També se va dir que el 93 % de pares a Catalunya, demanen ensenyament en català. A Mallorca, el percentatge és paregut, sobretot a comarques com la nostra amb un alt índex d'immigració. Els castellano-parlants, saben que els seus fills tendran moltes més oportunitats si saben la llengua dels mallorquins.

Aquesta setmana passada, la Guardia Civil, va detenir uns individus per tinença de droga a un xalet de

Cala Blava de S'Arenal. Un lloc molt bo. Cala Blava i les altres urbanitzacions areneres per amagar-hi droga... gent de pertot arreu que no se coneix, turistes i residents mallorquins i estrangers... i el Port de S'Arenal ple de iots i barcos amb la possibilitat d'entrar i sortir sense duana. Es cert que la direcció del port té un guàrdia a la porta del moll i que la Guàrdia Civil també hi passa estones. Però de duana, res de res. Un lloc ideal per a contrabandistes aquest poble nostre.

L'Obra Cultural ha concedit el Premi Francesc de Borja Moll a la normalització lingüística a l'Associació de Premsa Forana, consistent en una estatua de l'escultor valencià Alfaro. Aquest premi fou lliurat durant la festa del vint-i-cint aniversari de l'Obra Cultural el passat dia 18 al Teatre Principal de Ciutat. Però, atenció, només per a les revistes editades en català que són les de S'ARENAL, Lluçmajor, Algaida, Felanitx, Marratxí, Santa Maria, Sant Joan, Campanet i altres de per aquí aprop. Les de la comarca d'Inca i de la comarca de Manacor, que estan escrites en foraster, no són esmentades, i és natural, per l'Obra Cultural. És lògic i necessari, que de cada dia s'arraconi més i més la gent que escriu en llengües forasters a Mallorca. El que fan tots els governs d'aquest món, recolçar allò que és seu.

Cosa que no fan els nostres dignes ajuntaments socialistes de Lluçmajor i de Ciutat de Mallorca. Publicitat en quantitat, sobretot el de Ciutat, als diaris forasters. A les poques revistes del terme escrites en català ens la donen en compta-gotes.

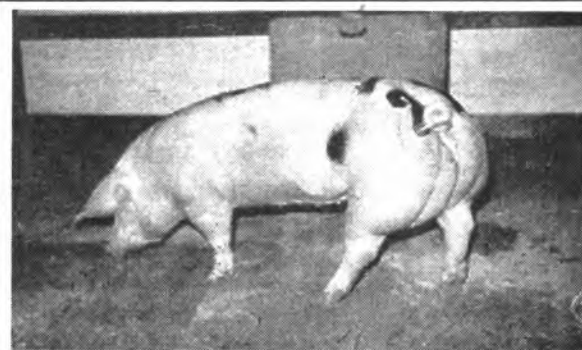

PINSOS HENS-SON FERRIOL
I EN NOM SEU

ANTONI LEON

**ELS DESITGEN PAU I PROSPERITAT
PER A L'ANY MIL NOU CENTS
VUITANTA VUIT**

**CARRER MARQUÈS DE TENERIFE, 6
TEL.: 245810 - SON FERRIOL**

**CA'N
LEON**

**PRODUCTES
RAMADERS CONSULTA
DE MANESCAL
DIJOURS, DE 9'00 AL 13'30
DISSABTES, DE 9'00 A 11'00
CARRETERA DE MANACOR, 369
TEL.: 245810 - SON FERRIOL**

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.

Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

URGEIXEN PISOS PER LLOGAR. FINQUES AMENGUAL.

Sant Cristofol, 16. Tel. 269250.

TRASPAS floristeria platja. Exclusiva Interflora. A convenir. AMENGUAL. 269250.

OCASION, TRASPAS Hamburgueseria a S'Arenal per no poder atendre. 3.000.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

PALMA, zona Institut. Pis preciós, semiamoblat, calefacció. 80.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

EDIFICI PULLMAN estudi amoblat amb dret a piscina, Marivent, davant cal Rei, venc per 1.500.000. Tel. 260395.

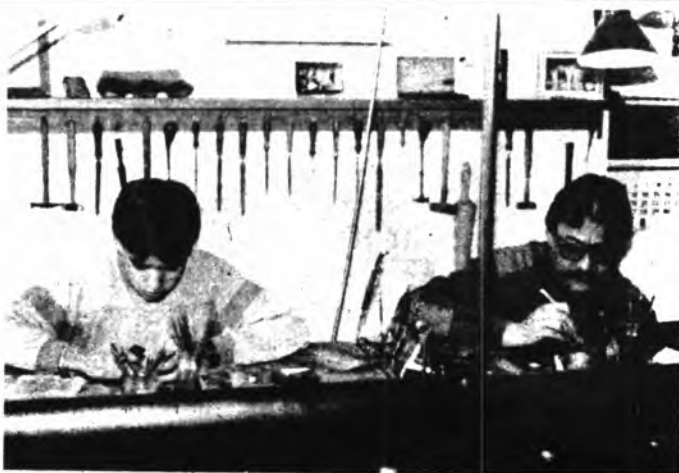
CRISTALLERIA TORRES

VIDRES, CRISTALS, MIRALLS, MARCS, ALUMINI ...

CARRER LISBOA, 35
TELS: 266517 - 491785
S'ARENAL DE MALLORCA

TALLER DE JOIERIA

KLAUS

JOIES NOVES, REPARACIONS, CANVI DE MODELS. TREBALLAM EL SEU OR VELL
CARRER BERLIN, 14 TEL.: 26 98 64
S'ARENAL DE MALLORCA

CAN PASTILLA, xalet 3 dormitoris, amoblat, bany, terrasses, telèfon, aparcament, vistes, jardí. AMENGUAL 269250.

S'ARENAL, pis 1 dormitori, completament amoblat, telèfon, bany, terrassa. 33.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

LES PALMERES, xalet sense mobles, terrassa, bany, cuina, bones vistes. 45.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

BADIA GRAN, pis 3 dormitoris, amoblat, terrassa. 20.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CALA GAMBA, pis 2 dormitoris a estrenar, completament amoblat, vistes bahia. 40.000 ptes. AMENGUAL 269250.

PLANTA BAIXA a S'Arenal, 3 dormitoris, amoblat, terrassa, bany. 40.000 ptes. AMENGUAL 269250.

IMPALA II estudi amoblat, venc per 1.500.000. Tel. 260395.

S'ARENAL, apartament per a 3 persones, amoblat, terrassa, per mesos. 25.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CERC LOCAL de 40 m², per agència de viatges. Tel. 461454.

CA'N PASTILLA, estudi amoblat, bany, cuina, terrassa. 25.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

PALMA NOVA, xalet 3 dormitoris, dos bany, amoblat, dues terrasses, rentadora. 75.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

S'ARENAL: Primera línia, quart pis, amoblat, 3 dormitoris. 400.000 ptes. AMENGUAL: 269250.

S'ARENAL, pis 2 dormitoris, amoblat, terrassa, totes les despeses incloses, tot l'any. 36.000 ptes. AMENGUAL 269250.

CAN PASTILLA, pis 2 dormitoris, fins el maig. 30.000 ptes. AMENGUAL 269250.

LOCAL 30 m². a S'Arenal, terrassa. 30.000 més IVA. AMENGUAL. 269250.

AVDA. ARGENTINA, pis 4 dormitoris, amoblat, dos bany, cuina. 35.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

PROP DEL SUPERARENAL, traspàs local gran. Tels. 268450-262351.

LLUCMAJOR, casa 2 dormitoris, amoblada, corral, garatge. AMENGUAL. 269250.

ESPORLES, casa amoblada de luxe, 3 bany, rentadora, 3 ximenees, telèfon, terrasses. 150.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

VENC UNA QUARTERA-DA divisible en set parcel·les a Bellavista, de Ses Cadenes. Tel. 467193.

CERC PLANTA BAIXA a S'Arenal. Tel. 263423. TRASPAS LOCAL de 250 m² a l'altura del balneari 8 de S'Arenal, per tres milions de pessetes, lloguer 70.000 ptes. Tel. 261671.

PALMA NOVA, apartament 1 dormitori, terrassa, sofà llit. AMENGUAL. 269250.

XALET a estrenar a Cala Santanyi, 1.000 m². solar, 264 m². edificats, venc per vint milions. Tel. 653363.

SERVEIS

PROFESSIONALS

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES i reparacions. Servei ràpid. Tel. 263493.

MOBLES DE TOTA CLASSE, bon preu i bon tracte. MI MUEBLE. Exercit Espanyol, 6. Tel. 261629.

LLOGARIA dona de servei que habita a S'Arenal. Interessades, telefonar de 21 a 22 h. al telèfon 26 76 99.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314. Es Pil·lari.

FERRERIA DE N'ANTONI SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

PINTOR-RETOLISTA, façanes, furgonetes, tendals, cristalls. TALLERS LLUMS. Tel. 265616.

EXCAVADORA J.B.C., síquies, aljups, clots per sembrar arbres. Telèfon: 245900.

CONTESTADORS AUTOMÀTICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. ELECTRONICA EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

PORTES, finestres, persianes amb el seu marc, de segona ma a partir de 1.500 pessetes. Taulons i portes noves. ARMJO. Carrer Fletxa Jover Coll, 26 - Son Ferriol. Tel. 275283.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. ELECTRONICA J. GARCIES. Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. JOSEP MARTINEZ. Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantos, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correes de ventilador, camvis d'oli, greixar. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

MECANICA GENERAL, equilibrats i netetja de motors. TALLERS VIDAL. Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048 - Es Pil·lari.

CRISTALLERIA TORRES. Carrer Lisboa, 35 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266517.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries CEJU., C.B. Carrer Marquès de Tenerife, 77. Telèfon: 242593 - Son Ferriol.

METALURGICA S'ARENAL. Reixats, barandilles, ferro forjat, treballs en alumini per a obres, soldadura elèctrica i autògena, treballs al torn. Pere Canals i Quetgles. Carrer Menorca, 10. Telèfon: 263910 - S'Arenal.

LLANTERNER: Termos elèctrics i de butà. Reparacions de tota casta. Tel. 266961.

VIDRIERA S'ARENAL. Cristalleria, alumini, seguit. Carrer Cuartei, 31 - S'Arenal. Tel. 263632.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. Electronica EL GAUCHO. Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

TOT INFORM. Comptabilitat per ordinador, assessoria fiscal i jurídica. Trasmemo, 36. Tel. 268450.

BORSA DEL MOTOR

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlarem. AGENCIA OFICIAL Renault. Tel. 413867 - Son Ferriol.

PANDA 40. Descapotable, PM-AB. Facilitats. Telf. 278603.

VOLKSWAGEN POLO, PM-AF. Facilitats. Telf. 278603.

FORD FIESTA-BALEAR. Facilitats. Tel. 278603.

MECANICA, planxa i pintura. TALLERS VALLESPER. Tel. 413867 - Son Ferriol.

SUPER-CINCO, PM-AG. Facilitats. Telf. 278603.

FIAT UNO, PM-AF. Facilitats. Telf. 278603.

LLIBRERIA DE VERD EN BLAU AVINGUDA DEL CID. 56 TEL.: 248360 SON FERRIOL

CARNISSERIA DEL SUPERARENAL

PREUS ESPECIALS PER BARS I RESTAURANTS AMB LA SIMPATIA HABITUAL D'EN JAUME I EN LUIGI

ELECTRONICA S'ARENAL
VENTA I REPARACIO
TV - VIDEO - HI FI
TEL: 265774

Petits anuncis

COMPRES I VENDES

MOBLES CASTILLEJOS. Matalassos, canapés Flex, tressillos, mobiliari de cuina, taller de fusteria. Carrer de Castillejos, 1 i 3. Tel. 260580 - Coll d'En Rabassa.

VIATGES

VIATGES XALOKI. Bitllets de vaixell i d'avió. Telefon: 267450.

VIATGES SPANIEL. Bitllets d'avió i de vaixell (barco). Creditviatge i forfaits. Platja de Palma. Tel. 268100 - S'Arenal. Tel. 265374.

VIATGES KONTIKI. Bitllets d'avió i de vaixell, lloguer de cotxes sense xofar, minitours, preus especials per a col·legis. Avinguda Nacional, 29. Tels. 265900 266535 - S'Arenal de Mallorca.

VIATGES S'ARENAL. Bitllets d'avió i de vaixell. Vols xàrter. Creditviatge. Lloguer de cotxes.

Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili. Telèfons: 266673-261265. S'Arenal.

PERRUQUERIES

ENCARNA Perruquera. Coll d'En Rabassa. Tel. 267218.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MIQUELLA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ROSA I MARI CARMEN perruqueres. Manicura i pedicura. Carrer Tinent Garau Fargas, 30 - Es Molinar. Tel. 276330.

PERRUQUERIA CATI. Permanents, tenyits, i reflexos. Manicura i pedicura. Torrent, 27 - S'Arenal. Tel. 490439.

PEPE ROMERA, perruquer de senyors. Tall a les tisores i a la navalla. Dofí, 4. Tel. 262856 - Ca'n Pastilla.

ANTONIO Perruquer de senyores. Trassimeno, 16 - S'Arenal.

ENSENYANCES

C. BALEARES, 25-2
El Arenal

ACADEMIA BARCELO. Informàtica, banca, mecanografia, comptabilitat informatitzada, comptabilitat personalitzada, idiomes... Carrer de les Balears, 25-2. S'Arenal de Mallorca.

CENTRE CULTURAL CA'N PASTILLA. Gimnàstica de manteniment femení, aeròbic, gim-jazz, gimnàstica rítmica i taekwondo. Professors titulats. Preus molt econòmics. Local darrera l'església de Ca'n Pastilla.

SE DONEN CLASSES de solfeig i piano, hores a convenir. Tel. 266845, matins.

GIMNAS IROY. Abans Chon-Ma II, Taekwondo, G. de manteniment, pesos, g. rítmica, jazz. Professors: Tita, Manolo Garcia i Domingo Pelàez. Plaça de Sant Mari, 6. Tel. 267994. Coll d'En Rabassa.

ANGLES, francès, alemany i, fins a deu idiomes, ensenyam a xerrar, llegir i escriure per 4.000 ptes. al mes. Carrer Marineta, 7 - baixos - S'Arenal de Mallorca.

S'Arenal
de Mallorca

**AQUEST
ESPAI VAL
1.050
PTES.
IVA INCLÓS**

S'Arenal
de Mallorca
Telèfon: 265005.

ANIMALS DE COMPANYIA

PRODUCTES PEL CAMP. pinsos, insecticides, animal de companyia. "PAJARRIA" S'ARENAL. Plaça dels Nins, 26, S'Arenal.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

CONSULTORI VETERINARI. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - baixos. Tels. 491736 - 296097. De dilluns a divendres, de 17 a 20 hores.

RESIDENCIA I ESCOLA d'ensinistrament de cans. Venda de cadells. "CRIADERO LOS VALIENTES". Tel. 662136.

PERSONALS

CERC DONA entre 30 i 50 anys per a relació engrescadora i antidepresiva. Escriu-me a l'Apartat 124, de S'Arenal. Ref. 113.

DIVORCIADA, 33 anys, dos fills petits, sense problemes econòmics, cerca home per a relacions serioses. Carretera Militar, 297-2, de S'Arenal. Carme.

SENYOR, 42 anys, separat, sense problemes, estatura mitjana, molt amorós. Cerca senyora educada. Voldria ser feliç, formar parella. 209566.

SEPARADA, 38 anys, fills grans, bona figura i estatura mitjana, molt amorosa, cerca senyor fins a 48 anys, sense problemes i amb bons sentiments. 209566.

SENYORA, 48 anys, bona salut, activa, amorosa i afectiva. Desitja entaular relació formal amb senyor de cultura mitjana, fins a 56 anys. Tel. 209566.

SENYORA, comerç propi, elegant i atractiva. 40 anys, separada, amb una filla. Cerca senyor de bona posició d'una quarentena d'anys que sia amorós i no estigui gras. 209566.

ALLOTA de 41 anys, separada, mestressa de casa, un fill, bona persona. Cerc home formal fins a 50 anys, simpàtic, tranquil, comprensiu. Tel. 209566.

CAMBRER, 20 anys, sincer, formal. Cerc al.lota intel·ligent, amb personalitat i simpàtica. Tenc feina segura, cotxe, estatura 1'72 i estic prim. Tel. 209566.

SEPARADA de bona posició, negoci propi, 41 anys, de caràcter agradable i sincer. Cerc home d'una cinquantena d'anys, formal i amb la vida solucionada. 209566.

DIVORCIAT, 40 anys, feina segura a Coca-Cola. Bon sou, cotxe, pis gran. Cerc dona feineria a qui agradi sortir i disfrutar de la vida. Tel. 710087.

TENC 24 anys, morena, ni gran ni petita, estudis normals. Cerc al.lot intel·ligent amb bona feina fins a 30 anys. Fins matrimonials. 209566.

CUINER de 30 anys, feina segura, 1'75, nascut a Palma. Cerc al.lota sencilla, amable, i dolça. No fa res si té qualche fill. 209566.

VIDUA 57 anys, bona cuinera, simpàtica, amable, bona salut, sense fills. Cerca home fins a 65 anys que no tenguí problemes. 209566.

SOM DE POBLE, finca gran, m'agraden els animals i la vida tranquil·la. Som viduo i tenc 56 anys. M'agradaria trobar dona tranquil·la a qui agradi viure a un poble, bona mestressa de casa. Tel. 209566.

HOME DE 44 anys, 1'70 separat i bon sou, sense fill ni problemes. M'agradaria conèixer al.lota entre 35-40 anys de bon nivell cultural, estrangera. 209566.

SENYORA DE 70 anys. Alta, bona salut, simpàtica i mallorquina. M'agrada passejar i m'agrada la mar. Cerc home alt, bona persona i simpàtic. Sense problemes econòmics. Tel. 209566.

SEPARADA 41 anys, faig feina a una fàbrica, som prou atractiva, tenc pis i bon sou, cerc home, bona persona, alegre i casolà d'una cinquantena d'anys. Tel. 209566.

GASTRONOMIA

RESTAURANT CASA JUAN. Especialitat en cuina espanyola. Internacional Golden Crown. Carrer de Sant Cristòfor, 3. Tel. 269988. S'Arenal de Mallorca.

CAFE CA'N REAGAN. Berenars i soparets. Lloc de trobada dels pagesos del Pla de Sant Jordi. Tel. 411266 - Casa Blanca.

LA PANOCCHA DEL MACHO. Restaurant dirigit per l'antic propietari de "Paco el Macho". Cuina graciosa i salerosa. Carrer Grúa, cantonada carretera de S'Arenal. Ca'n Pastilla. Tel. 269219.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Meravelles. Tel. 265188.

CAFETERIA SENON. Plats combinats, gelats i begudes a la vorera de mar. Avinguda Nacional, 22. Tel. 490005 - S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT CARABELLA. Cuina casolana. Carrer Salut, 24 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266205.

RESTAURANT EL HOYO. Bodes, batejos, comunions i festes socials. Els caps de setmana obert al públic. Carrer Cabot, 10 i carretera de Manacor, 365. Tel. 271021 - Son Ferriol.

EL PARADIS DE L'HAMBURGUESA. Hamburgueses, salxixes i pollastres a l'est. Marbella, 43. Devora el quarter de la Policia Nacional.

RESTAURANT CA'N VERDERA. Els diumenges i festius, obert els migdies. Els dies feners manco els dilluns, obert de 19 a 4 de la matinada. Carrer Parcelas, 52. Devant el balneari 5. Tel. 261057.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

CA'N QUIRANTE. Cuina mallorquina. Sopes mallorquines, xot rostit. Tel. 265785. Sant Jordi.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran. OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

"PEQUEÑO MUNDO". Servei a la carta, cada dia manco els dimarts. Provi el nostre cabrit al forn, toston de Segovia, ossubco, etc., etc. Buffets i tota classe de serveis a domicili. Batejos, bodes, comunions i dinars de companyonia, celebracions, etc. Son Garcia del Pinar, Coll d'En Rabassa. Tel. 268661.

VIAGES **spaniel**

Vols xàrter
Bitllets
Transmediterrànea
Vols internacionals
Creditviatge
S'Arenal: Plaça Major, 1
Tel. 265374.
Les Meravelles:
Llaüt, cantonada,
Mar Menor.
Platja de Palma:
Davant el Balneari, n. 1.
Tel. 268100.

S'arenal

Bitllets d'avió i de vaixell
Vols xàrters.
Creditviatge.
Lloguer de cotxes.
Reserves per telèfon i entrega de bitllets a domicili. Amilcar, 16. Tels. 266673-261265.
S'Arenal de Mallorca.

ESCOLA D'INFANTS
"S'aucellet"
GUARDERIA
C/ SANT CRISTÒFOL, 55
S'ARENAL. TEL. 267315

EL MILLOR SUPORT publicitari de la seva empresa a la nostra comarca.

La goma esborradora

I després de pensar-ho molt vaig decidir escriure als Reis. Tal vegada fos la solució al problema que tants de mals de cap m'havia duit aquells darrers mesos.

No podia sortir-ne tot sol, d'aquella situació ja crítica que feia sentir-me un pedaç brut, una titella ballant al so de les paraules que repicaven com un martell dins el meu cervell tants de cops al dia: «Ja t'has tornat equivocar. Hauràs d'esborrar-ho tot i tornar a començar de bell nou».

I així sempre seguit, dia rera dia la mateixa cançoneta.

Un al.lot que sempre s'equivoca se sent un desgraciat, i més si te diuen que ja s'han acabat les gomes d'esborrar, que ja n'hi ha prou: ara si t'equivoques esborraràs amb el dit.

Vaig emprar el dit gros (polze), però tanmateix el tenia tot pelat, veremell i escaldat.

A la carta els vaig demanar una goma esborradora que mai s'esgotàs.

Aquella nit, vespra del Reis, no vaig dormir: el renou de la finestra empesa m'acquinà.

Una mà negra com la fosca diposità una goma blanca com la neu damunt un racó del finestral.

Amb il.lusió vaig provar-la. No, no se gastava. El meu cor batejava molt de pressa. Els Reis eren Màgics!

No s'esgotava la goma, però a més el que passava era que quant més l'usava, més grossa tornava.

Els primers dies no en vaig fer cas, però al tercer vaig començar a preocupar-me ja que no cabia dins la cartera. Al cinquè dia ja no cabia damunt la taula, fins que arribà a ocupar tot el lloc de la meua estanca.

No comprenia el perquè d'aquella situació.

A la fi vaig adonar-me que aquella goma no era feta per menudeuses individuals sinó per equivocacions grosses.

Pensant esborrar la fam, efectivament, la goma retornà a la seva mida normal.

Després les riqueses i seguia sense alterar-se.

L'atur i la goma seguia blanca com la neu.

La manipulació i romaní immaculada.

La ignorància, l'analfabetisme...

L'any que ve tornaria a escriure als Reis, ja els podria demanar llapis... molts de llapis perquè milions de persones escrivissin demanant justícia. Si qualcú equivocàs el concepte no hi hauria cap problema, tendriem la paciència de la goma esborradora.

C.F.J.
REIS 87

La Caterineta

(popular catalana)

— A la plaça fan ballades,
mare, deixeu-m'hi anar.

Com que só tan boniqueta
ballador no em faltarà.

— No hi vagis, Caterineta,
que ton pare arribarà.

— Tant si arriba com no arriba
a la plaça vull anar,

que toquen *Los Trogloditas*
i *Loquillo* cantarà.

No feia un quart que era fora
son pare ja va arribar:

— On és la Caterineta?,
on és que no fa el sopar?

— A la plaça n'és que ballen,
se n'hi ha volgut anar.

Ja n'agafa una buscalla,
i un bastó a l'altra mà.

La plaça n'és tota plena,
plena d'un estrany bestiar

i tots ballen la música
que perfora lo timpà.

— On és ma Caterineta?,
on és que la vull tustar?

Allà veu la Caterina,
sota lo fanal s'està

amb una colla de mossos
que ne fan esgarriar.

Un fadrí ne du una cresta,
una cresta al mig del cap

I un altre quatre arracades
i un tupé de més d'un pam.

Un altre porta cadenes,

un altre porta un candau,
un altre no du camisa,
un altre va despulat.

— Passa, passa, Caterina,
passa, passa a fer el sopar.

— Vos presento lo meu pare,
aquí no sé pas què hi fa.

— D'on has tret eixa relíquia?

Aquest tio està flipat,
i si no se marxa prompte

me puja la mosca al nas.

Lo pare ja tremolava,

lo pare ja vol marxar

quan veu la ferreteria

amb què el vol amenaçar.

— No s'enfadi, no s'enfadi,

que ja me faré el sopar.

Ja n'agafa la buscalla,

lo bastó a l'altra mà

i se'n torna cap a casa,

ja no sap ni lo que fa.

— Ai, Maria, ai Maria,

quina cosa m'ha passat.

La nostra filla, Maria,

no sé com acabarà.

Si a la plaça fan ballades,

pares, heu de vigilar.

Tanqueu bé les vostres filles,

no les deixeu escapar.

LO GAITER DEL BESÒS

Regalau Artesania Balear

Perquè són productes nobles, que transmeten els sentiments més seculars de la nostra terra i que representen com cap

altre la singular herència, deixada per uns homes, els noms dels quals la història mateixa ignora, però que la seva obra,

monumental i inalterable, s'ha projectat fins al present, i ha quedat fortament impresa -ja per sempre- a l'ànima del nostre poble.

Per tot això, comprar un objecte amb qualitat artesanal, és oferir el nostre suport i el just reconeixement a un art que per tradició, hem de valorar i preservar. Regalau Artesania Balear.

ARTESAN

Art de sempre per sempre

GOVERN BALEAR
DEPARTAMENT DE COMERC

Salut: Diabetis

Alexandre Pisà

Es una malaltia que es caracteritza per una insuficiència absoluta o relativa de la secreció d'insulina i per una insensibilitat o resistència dels teixits a l'efecte metabòlic de la insulina; la conseqüència que se'n deriva és la hiperglucèmia.

La diabetis és una malaltia hereditària.

Les diabetis es poden dividir en dos grans grups:

- a) Diabetis primària } tipus I
- tipus II
- b) Diabetis secundària

1: Diabetis primària tipus I o insulíndependent: En els malalts que la pateixen existeix una secreció d'insulina endògena mínima o nul·la. La malaltia es manifesta de forma brusca, amb els símptomes típics: poliúria (secreció abundant d'orina), polifàgia (necessitat excessiva de menjar) i poliàipsia (necessitat exagerada de beure); segueix una pèrdua de la gana i fatiga, i els pacients són molt propensos a la cetosi.

Freqüentment es manifesta durant la primera dècada de la vida i sol haver-hi en els malalts una predisposició genètica.

2: Diabetis tipus II o insulíndependent: En aquest tipus, el pacient conserva una certa capacitat de secreció de la insulina endògena i és menor la tendència a la cetosi.

La major part de casos solen diagnosticar-se després dels 40 anys i en ells els factors ambientals poden jugar un paper important.

3: Diabetis "Mellitus" secundària: En aquest cas la falta d'insulina és secundària a altres processos, com poden ser:

- a) Reducció de la secreció d'insulina (fibrosi quística,...)
- b) Alteració de la secreció d'insulina
- c) Per fàrmacs

El diagnòstic, a part dels símptomes, es realitza mitjançant una anàlisi de sang amb la determinació de la glucèmia.

Tractament: Varia segons el tipus de diabetis.

Tipus I: Dieta i insulina

Tipus II: Dieta i antibiòtics orals

Secundària: s'ha d'intentar averiguar la causa que la produeix i aleshores es pot resoldre.

En els tres casos és molt important per a la seva evolució el diagnòstic precoç.

Pel que respecta a la dieta, sempre molt important, bàsicament cal tenir en compte la norma següent:

Aliments permesos:

- aigua, cafè, te, infusions d'herbes sense sucre, menta, brou de carn.
- vinagre, juevert, all, pebre, sa-carina.
- verdures: espàrrecs, bledes, espinacs, cols, carxofes, lletuga, bolets.
- carns: xot, pollastre, vedella, gallina, conill, bou torrat.
- peixos: lluç, bacallà, llenguado, sardines fresques, tonyina en conserva, gambes, llangostins, etc.
- ous, formatges frescs, iogurt, llet descremada, pernil York.
- fruites: taronges, mandarines, peres, pomes, maduixes, melicots, cireres, prunes fresques, llimones, etc.

Aliments restringits:

- pa, purés, pastes, arròs, cereals, pèsols, mongetes, lleties.
- plàtans, raïm, fruites tropicals.
- fruites seques: ametlles, avellanes, anous, cacauets, panses, etc.
- formatges fets, farciments.
- xampany sec, vi de taula, cervesa.

Aliments prohibits:

- sucre, dolços, bombons, galetes, melmelades, confitures, nata, gelats, xocolata, torró, caramel·los, mel, pastisseria i confiteria.
- llet condensada, refrescs edulcorats (gasosa, cola, taronjada), orxata, suc de fruites.
- mantega, porc.
- vins i licors dolços, vermut.

Salut: L'alimentació

Una de les màximes preocupacions de les mares i pares en relació als seus fills, ja des del seu naixement, és el de l'alimentació, de que el recent nat succioni bé i prou el pit de la mare o el biberó. Preocupació lògica, però és molt important no considerar o reduir l'alimentació del nen a un simple acte nutritiu a un simple acte mecànic d'introduir menjar dins la seva boca i estómac. Ja que l'alimentació correcta i sana dels infants, implica una entrega afectiva de la mare, una actitud amorosa cap a ells.

El recent nat té una necessitat biològica d'alimentar-se a través del pit de la mare o biberó, però al mateix temps té una necessitat psicològica de sentir-se estimat, acarijat. Moltes vegades quan hi ha problemes de nins que no xupen, o que gairebé no mengen, i descartada una causa biològica, trobam mares que alimentaven els nins amb poc afecte, amb rigideses —fent-los menjar cada determinat nombre d'hores i sempre la mateixa quantitat quan l'infant no té una fam matemàtica—, sense crear un clima agradable i càlid.

Llavors, l'actitud de la mare que alimenta al nin és molt important, ja que aquest la capta tant si és agradable com desagradable; de fet les mares molt ansioses, mares sobreprotectores —que sempre estan damunt el fill— o molt rígides, modelen a través de l'alimentació

—inadequada— la personalitat del seu fill, donant lloc a possibles trastorns conductuals.

Generalment un nin poc menjador desespera a la mare ansiosa, o fins i tot provoca l'agressivitat verbal i inclús física de certes mares, convertint en patològica una conducta vital pel creixement. El nin farà el possible per fer-se pregar, i la mare les mil i una coses per fer-lo menjar, entrant en un cercle viciós. Sols un canvi en la relació que s'ha establert —inadequada— entre mare i fill, pot reconduir aquesta problemàtica i solventar les dificultats alimentàries que són conseqüència de dificultats de relació afectiva mare-fill.

Sempre davant un problema en l'alimentació dels infants, s'ha de reflexionar i qüestionar quin tipus de relació establím amb ell, si és rígida, ansiosa, etc. També la consulta amb els especialistes mèdics i psicològics aclarirà dubtes i actuarà de mesura preventiva.

En propers articles s'analitzaran els factors psicològics que intervien en problemes concrets de l'alimentació infantil —desmamar, anorexia, bulímia, etc. La relació alimentària amb el nin és en primer lloc una relació afectiva, aquella necessita d'un bon clima, càlid, còmode i relaxat, d'una autèntica comunicació amorosa mare-fill.

Bernat C. Prat, Psicòleg

CENTRE MÈDIC
MIRAMAR

Centre de reconeixement mèdic-psicològic,
per a conductors i caçadors.

MEDICINA GENERAL
Classes A-1, A-2, LCC, C, D, E
ACUPUNTURA

C/. Miramar, 9 - Tel.: 490222

S'Arenal (Mallorca)

**CENTRE MÈDIC
S'ARENAL
C.A.M.**

Centre de reconeixement mèdic-psicològic, per a
conductors i caçadors.

Classes A-1, A-2, LCC, C, D, E.
Carrer de Miramar, 30 (davant el Club Nàutic)
Tel. 490067 - S'Arenal de Mallorca.

LAS MARAVILLAS
LLOGUER DE
COTXES
CAR HIRE

Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

**DEPARTAMENT DE HERBODIETÈTICA
DEL CENTRE TÈCNIC SANITARI ANTONI
GUTIÉRREZ**

FISIOTERAPEUTA - NATURÒPATA COLG. N. 1908
PLANTES MEDICINALS - ALIMENT DE RÈGIM -
COMPLEMENTES VITAMÍNICS
CONSULTA: HORES CONCERTADES
CARRER BARTOMEU CASTELL, 27 - TEL: 490164
COLL D'EN RABASSA

Esbertades i altres coses

Cuida aquesta plana Tomeu Sbert

NADALENCA

Nadal vol dir estimar, nuaes, coques i torrons, ramell de satisfaccions, entranyable i familiar.

Nadal és font d'esperança, estel de solemnitat, llum de glòria i confiança i endevins d'eternitat.

Tomeu Sbert
(Desembre-1987)

«Penya Barça» a Londres, amb el seu president, en Boni Alsina.

NOTICIA DE LONDRES

El nostre nou col·laborador, GRIMBERT, ens ofereix una notícia des de Londres. Des de S'Arenal hem parlat telefònicament amb en Boni Alsina, el qual informa de la següent cosa:

LA PENYA DEL BARÇA, CAMPIONA

Boni Alsina Soler, arenaler afincat a Londres, és el president de la Penya Barça a la capital anglesa. Allà s'ha jugat un torneig patrocinat pel Banco Hispano-Americano i la Penya que presideix en Boni ha estat la campiona.

Juntament amb la Penya Barça de Londres, hi han participat altres equips: Penya Real Madrid, Club Merione, C.F. Andaluz, Penya Merengue i Penya Blau-grana.

Des de S'Arenal, on en Boni Alsina és molt estimat, aprofitam per enviar-li les Bones Festes i un Felix Any Nou 1988. I enhorabona pel triomf de l'equip que presideix. Aquí el Barça no acaba de pitar aquesta temporada...

Adolf Ginés Gala, popular ciclista i ays després director de l'equip ciclista, bona persona, estimat amic nostre, ha passat a viure a la seva ciutat natal, Tortosa.

En Ginés regentava aquests darrers anys «La Foganya», al carrer Dos de Maig Arenaler. En Ginés, anys enrera cuidava amb tot esment del llogater de bicicletes a la vorera de mar. Un home que coneix de sobre el turisme. Persona emprendora i simpàtica. Des d'ara, des d'aquestes festes nadal·lenques, en Ginés viu a Tortosa. Fa unes setmanes que viatja per preparar el seu nou negoci.

Nosaltres entrevistarem en Ginés i oferirem l'entrevista damunt les planes de «S'ARENAL DE MALLORCA» en un pròxim número.

Adolf Ginés Gala, un català estimat a S'Arenal que torna a la seva terra. (Foto: Tomeu Sbert).

Festes de Nadal, Cap d'Any, els Reis. Alegria, esperança, amor, bulla. Les famílies es reuneixen, l'amistat creix més i més. Dies de reflexió, dies propicis per perdonar i esser perdonats per les nostres possibles faltes al llarg de l'any que deixam. I tot convidar a esser millors d'ara en davant. La vida és tan guapa si la sabem entendre!

I ja se sap, «amor és cercar sempre lo millor per la persona estimada».

...

Aprofitant l'avinentesa, vull dir a tots els amics, a tots els amics lectors, a tot hom en general: «Molts d'anys, bones Festes i felix Any Nou».

...

Si qualcú està molest amb l'autor d'aquestes «Esbertades, per ses pardaletes que al llarg de l'any publicam, també demanam disculpes humilment. Perdó.

La vida és tan guapa si la saben entendre!

I la vida no és per sentir-nos superiors als altres, no és per fer travetes a la gent, ni criticar-nos uns als altres, sobretot quan no els tenim al davant.

Jo som dels que pensen que és més fàcil i recomendable i convenient lluitar per tel prestigi que per tirar per terra el prestigi dels altres.

—Redell, tu! Avui pareixes un capellà o un frare. Com estàs de bon al·lot.

—Es que som a dies de reflexió, homo, dies d'alegria, d'esperança...

—Ja ho has dit abans, això.

—Idò què feim?

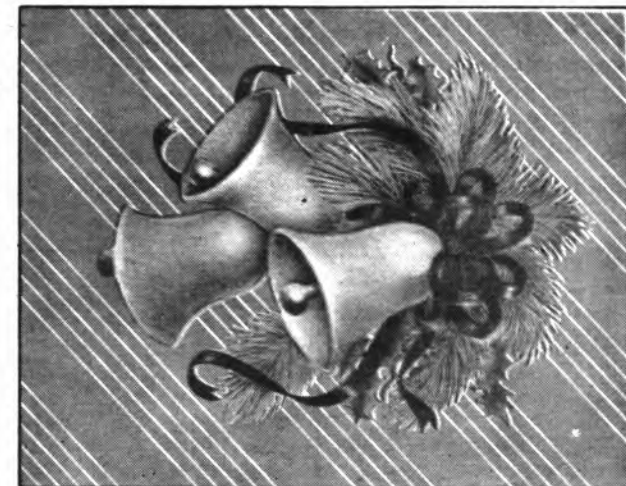
—Anem a destapar una botella de «Champagne».

—Molts d'anys!

—Molts d'anys!

...

A Llucmajor se celebrà un acte cultural versant sobre «La Nova Cançó, ballanç històric i perspectiva

de futur». Intervingueren Joan Manresa (periodista). Tomeu Mestre (escriptor, Miquel Cardell (periodista i llucmajorer), Damià Huguet (escriptor) i Rafael Ferrer (cantautor, més conegut com Raphel Pherrer).

Una vetllada molt agradable i interessant. L'espectari fou el Saló d'actes de la Casa Consistorial.

...

A l'església parroquial de S'Arenal hi tengué lloc un acte cultural de congregà molta gent. Actuació de l'Orquestra de Cambra de Guitarras de Mallorca, sota la direcció d'Agustí Aguiló. Interpretaren obres d'Albéniz, Manuel de Falla, Teleman, Ravel i algun altre.

...

També al Saló de Congressos del carrer Marbella, i organitzat per l'Associació d'Hotelers es va oferir l'actuació de Carles Melleró, pianista. Dies després hi hagué la Capella Oratoriana, sota la direcció de Gori Marcús.

Per altra banda, a la placeta de les Meravelles i a la de Ca'n Patilla hi poguérem veure dues festes d'autèntic regust mallorquí.

...

Així que tot això i altres actes que han tengut lloc a la Porciúncula, de caràcter eminentment cultural, podem assegurar que això de la cultura a la nostra

zona va més i més per en avant, amb referència a altres anys.

...

—A l'estiu no serà això, mestre. Llavors veuràs coses molt, molt diferents...

—Bé, i què? Cadascú s'ho fa com vol.

—No, no i no. Cadascú s'ho fa com pot.

—Quan? Ara o a l'estiu?

—I tu, a què et refereixes, a ara o a l'estiu?

—I tu?

—Jo entenc que ara parlam de cultura. A l'estiu parlam de femelles.

—Ja hi som una altra vegada...

—Idò anem a beure!

—Molts d'anys!

—Molts d'anys!

...

I fins d'avui a quinze dies, estimats amics.

Bons torrons i bones coques.

Mare Nostrum

SEGUROS Y REASEGUROS

Les agències Mare Nostrum S'Arenal i Platja de Palma, desitgen a tothom unes bones festes i un felix any 1988 i agraïm la seva confiança que depositen en nosaltres.

Agència S'Arenal
Plaça Major, 1
S'Arenal

Agència Platja de Palma
Carrer Marbella, 39-1
Sometimes

Solemne entrega de trofeus al Club Nàutic Arenal

Tomeu Sbert

Dies passats al Club Nàutic Arenal es feu l'entrega de trofeus de final de temporada, acte que resultà molt solemne. Sopar inclòs, parlaments i més de mig centenar d'artístiques joies per premiar els millors regatistes.

Assistència, juntament amb el president Joan Miguel Catany, del batle de Llucmajor, Joan Montserrat, del director general d'esports del Govern Balear, Antoni Borràs, del regidor d'esports de Llucmajor, Miquel Clar, i altres persones, Jaume Rosselló se'n cuidà del locutori.

Dins d'un ambient de lloable amistat, exemplar camaraderia i sana alegria s'entregaren els premis següents:

ENTREGA DE
TROFEUS DEL
DIA 8 DE
DESEMBRE DE 1987
TROFEU «SOYRO»:
CLASSE EUROPA.
Segon classificat.—
FRANCESC GIL:
C.N.L.R.

Primer classificat.—
VICENÇ VILLALONGA:
C.N.L.R.

CAMPIONAT DE MALLORCA:
CLASSE «420».

Quart classificat.—
NURIA BOVER:
C.N.L.R.

Tercer.— ROSINA
CATALA: C.N.L.R.

Segon.— JOSEP M.
RAMIS: C.N.A.

Primer.— IVAN TORRALBA: C.M.S.A.P. i
ROBERT MARTI:
C.N.A.

TROFEU «PRESIDENT»:
CLASSE «OPTIMIST».

GRUP A: Tercer classificat.—
MAGDALENA COMAS: C.N.A.

Segon.— MARIA
GARAU: C.N.A.

Primer.— ENRIC PATIÑO:
C.N.A.

GRUP B: Segon classificat.—
ANNA BONET: C.N.A.

Primer.— ANTONI
JORDI: C.N.A.

GRUP C: Segon classificat.—
FREDERIC JULIA: C.N.A.

Primer.— JOAN
ARISTONDO: C.N.A.

TROFEU PRESIDENT:
CLASSE «CREUER».
CLASSE CREUER.
DIVISION CREUER-
REGATA. CLASSES III-
IV-V.

Segons classificat.—
IOT PORTO PI: C.N. de
Regates.

Primer.— IOT FORASTERO:
R.C.N. Palma.

CLASSES VI-VII.

Primer classificat.—
IOT SILVINA: C.N.A.

CLASSE CREUER. DIVISIO
REGATA

Primer classificat.—
IOT PUNT-TRANSALBOR:
C.N.A. TROFEU «CIUTAT DE
LLUCMAJOR»: CLASSE «470».

Segon classificat.—
GERMANES REYNES:
C.N.A.

Tercer.— IVAN TORRALBA:
C.M.S.A.P.

Segon.— GERMANS
LLADO: C.N.A.

Primer.— GERMANES
DARDER: C.N.A.

CLASSE «FINN»

Tercer classificat.—
ANTELMO TOMAS:
C.N.A.

Segon.— FRANCESC
VILLALONGA: C.N.A.

Primer.— PERE SIQUIER:
C.N.A.

CLASSE «EUROPA»

Tercer classificat.—
MANUEL ROIG:
C.M.S.A.P.

Segon.— VICENÇ
ROIG: C.M.S.A.P.

Primer.— MIQUEL
COVAS: C.N.A.

Joan Monserrat, batle de Llucmajor, entregant el premi al regatista Enric Patiño.

TALLER DE JOIERIA OLEGARIO

Treballam el
seu or i argent.
Gravats i compostures.
Trofeus Esportius.

Carretera Militar, 230
S'Arenal de Mallorca.

Coll d'en Rebassa

Un mort en accident de trànsit

Un jove de 17 anys que conduïa una motocicleta «Yamaha» va morir com a conseqüència de les greus lesions provocades per la col·lisió amb un vehicle prop del pont del Coll.

Una al·lota que viatjava al seient posterior de la motocicleta resultà ferida greu. Els dos joves foren traslladats amb urgència en una ambulància fins a Son Dureta, on el conductor de moto ja entrà cadàver.

Coll d'en Rebassa

Accident mortal

Un jove de 16 anys, Ismael Arus Rodríguez, va morir com a conseqüència de les ferides rebudes quan va ser atropellat per un cotxe que després s'escapà.

L'accident es produí de matinada, prop de Cala Gamba. Els companys de l'al·lot i testimonis de l'accident avisaren la Policia Municipal que acudí al lloc amb algunes unitats al mateix temps que s'avisava l'ambulància. Encara que ràpidament l'accidentat fou portat a l'hospital no es fa poder fer res per salvar-li la vida ja que ingressà cadàver a Son Dureta.

La Policia Municipal inicià immediatament la recerca del cotxe i conductor causants dels fets amb les poques pistes aportades pels companys del mort que presenciaren l'accident. Es creu que s'aconseguirà localitzar el causant de l'accident.

IMPRESA

Grafica

Tipografia
Offset

SANT CRISTÓFOL, 116
TEL.: 26 89 64
S'ARENAL DE MALLORCA

CARNIQUES SEMAR, S.A.

SEMAR

EMBOTITS I CARNS FRESQUES

LLUCMAJOR - MALLORCA

CARRER REVEREND TOMAS MONTSERRAT, 6 - B

TEL.: 66.01.57

S'Arenal de Mallorca

Recollida de firmes per a la peatonització

S'Arenal de Mallorca

Anecdolari sobre les carreteres

Antoni Pomar Gual

L'actualment anomenada Platja de Palma (Ca'n Pastilla i S'Arenal) abans de la Guerra Civil no tenia més connexió entre ambdues parts que un vell carril que les unia.

Record que, per diversos l'any 1935, un grup de joves amics (jo tenia quinze anys) decidírem anar a passar tota la jornada del Primer de Maig a la platja de S'Arenal, i el mitjà més còmode que utilitzàrem en el nostre periple fou el FERRO-CARRIL DE SANTANYI.

En temps de la guerra una necessitat militar (per tal de donar facilitat a l'accés als Caps Enderrucat i Regana), féu que es construís una estreta carretera que fou usada fins que es construí la doble via actual. A un article que vaig escriure quan apareixé el primer número d'aquesta revista (Playa de Palma), el qual, per cert provocà una polèmica interposada per un «quasi» anònim interlocutor que signava amb el pseudònim de Bartomeu Rigo, ja comptava jo que, acabada la II Guerra Mundial, duríem els marins de la VI Flota Americana prop de les Meravelles perquè es poguessin banyar com els plasqués. Era factible ja que pel camí de la platja el trànsit

era gairebé nul i la presència humana tres quarts del mateix.

Un bon dia de 1965, el delegat d'Obres Públiques i, al mateix temps, el president del Foment de Turisme de Mallorca (el recordat i bon amic Antoni Parietti) ens comunicà que es construïria l'actual doble via entre els hotels i la platja (que, segons semblava, en poc temps es transformaria definitivament en part peatonal). Ens oposàrem a aquesta mesura i li siguérem que volíem que els clients allotjats a la nostra platja poguessin anar a gaudir d'ella sense haver de la nostra platja poguessin anar a gaudir d'ella sense haver de travessar cap carretera. Li preguntàrem també per què no es prolongava la recentment acabada autopista de l'aeroport per darrera la platja (com s'ha fet ara). A tot això ens contestà que per confeccionar un nou avantprojecte per prolongar-la, entre aconseguir l'autorització, fer el projecte definitiu, aprovar-lo i rebre els fons pertinents, ens portaria més de quinze anys, i durant aquest temps, va dir, «No vull que el trànsit EM SEGUIXI MALTANT TURISTES».

Aquesta notícia ens la dona just quan sortia de

viatge cap a Sevilla per assistir al IX Congreso Nacional de Skal. Comentàrem allà el que pensàvem que era una bestialitat, i des de la capital sevillana el president de l'Associació Sindical de la Playa de Palma, D. Pere Cabrer, li envià un telegrama (que anava dirigit al president del Foment) demanant-li que INFLUIS SOBRE EL DELEGAT D'OBRES PÚBLIQUES, que com ha quedat dit era el mateix, per tal que evitàs una bestialitat tan grossa.

Però... la carretera es va fer.

Desig, de veritat, que molt aviat, coordinats Municipis i Comunitat Autònoma, s'aconsegueixi que a allò que tant ens oposàrem, sigui aviat degudament ratificat per a satisfacció de tots.

Ara, ja quasi a punt de posar-se en marxa la nova circulació de Ca'n Pastilla i evitar l'haver-se de doblar la perillosa cantonada que va del carrer Jabeque a la de Bartomeu Riutort, potser sigui el primer pas perquè aquest últim carrer esmentat (que és una carretera d'Obres Públiques) sigui transformada en un bell passeig peatonal i deixar, com deia parietti DE MATAR TURISTES.

Les associacions de S'Arenal i Ca'n Pastilla ha decidit iniciar una campanya de recollida de firmes entre tots els habitants de la zona per tal d'aconseguir, d'una vegada, la peatonització de la primera línia costanera. Estan cansats d'esperar i de les promeses que des del Consell i l'Ajuntament es fan sense solucionar aquesta demanda.

L'Associació de Veïns, la de comerciants, la d'hotelers i la d'empresaris han unit forces per aconseguir la peatonització. Dies passats, en una conferència de premsa, reclamaren l'habilitació de mesures que aturin el procés de degradació de la zona, principal causa que la demanda turística sigui cada any més baixa i de més baixa qualitat.

Un estudi encarregat per aquestes entitats posa de manifest que la peatonització de la primera línia no provocaria problemes de trànsit, ja que amb l'obertura de l'autopista de S'Arenal aquests problemes es poden solucionar ràpidament i, de fet, ja és mig solucionat (la seva obertura suposà la immediata reducció del 32 % del trànsit de la carretera costanera).

Paral·lelament, el trànsit dels carrers Marbella, Llaüt i Trasimen de Ca'n Pastilla disminuï en un percentatge similar.

D'aquesta manera, les entitats pro-peatonització creuen que no hi hauria problemes de trànsit i

que la peatonització es podria fer des del balneari o fins a l'alçada del Riu Center, prop del balneario 5. De fet, se suposa que la via alternativa que passaria pels carrers Marbella, Llaüt i Trasimen tendria un augment d'uns cinc mil vehicles per dia, augment que pot suportar perfectament (actualment n'hi passen uns tres mil), ja que la capacitat d'aquesta via se suposa d'uns mil vehicles per hora.

Per altra banda, els promotors d'aquesta iniciativa consideren que el desviament del trànsit s'hauria de fer a l'hivern, que és quan hi ha menys trànsit, i d'aquesta manera els conductors s'avesarien a la nova ruta i l'administració podria estudiar els possibles obstacles amb temps abans de l'arribada de l'estiu. També es suggereix la desaparició dels aparcaments de primera línia ja que, si no hi ha trànsit, no té perquè haver-hi aparcaments.

Els representants de totes les entitats implicades demanen una actuació ràpida de les institucions ja que «des de fa vuit anys sentim a dir que la peatonització se farà i, a part de bones paraules, encara no en sabem res, de projectes ni de terminis concrets».

L'Ajuntament de Palma i la Comunitat Autònoma compten amb avant-projectes sobre el tema sense que s'hagi arribat a cap acord per part de les dues institucions per portar-los a terme. Els representants de les entitats de la platja no volen entrar en polèmiques entre les dues administracions: «Unicament volem que s'actui, que s'entengui, que es parli menys i s'actui més».

Una vegada que s'hagin recollit un nombre considerable de firmes, aquestes es tramitaran a les administracions per tal de pressionar perquè es porti endavant la tan esperada peatonització.

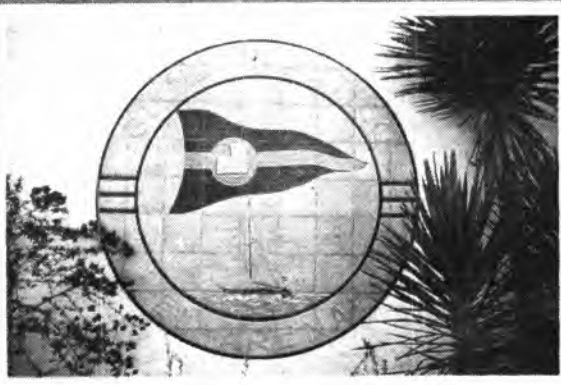
Cinc membres del M.D.T. detinguts

Cinc membre del Moviment de Defensa de la Terra han estat detinguts per la Policia Nacional mentre intentaven injectar silicona als banys d'entitats bancàries.

L'acció del M.D.T. es portava conjuntament amb altres ciutats de Catalunya com a forma de protesta per interessos d'una entitat bancària i una agència de viatges que promouen la urbanització de Sa Dragonera.

La Policia va detenir els joves independentistes quan estaven injectant silicona a una de les sucursals del banc en qüestió i declararen que ho havien fet ja a altres sucursals del mateix banc.

**LA DIRECTIVA
DEL CLUB NÀUTIC
S'ARENAL
DESITJA BONES
FESTES I BON ANY
1988 A LA GENT
D'AQUESTA
COMARCA**

CLUB NAUTICO EL ARENAL
Cl. Roses, s/n. Tels. 26 89 11 - 50
EL ARENAL (MALLORCA)

Mercat «Bahia»

Centre Arenal Alimentació

Un mercat pensat per a tothom

El dia 20 de desembre farà mig any de l'obertura d'un nou mercat a S'Arenal cobert i climatitzat, amb entrada a dos carrers, una d'elles amb terrassa al carrer de l'Exèrcit Espanyol i a l'altra amb marquesina al carrer del Gran i General Consell, amb diferents locals i llocs de venda de carnisseria, vins i licors, xarcuteria, peixos i congelats, menjars prefabricats, envinagrats i salsats, forn i pastisseria, fruites i verdures, refrescs, espumosos i gelats, fruits secs, ultramarins, productes lactics, bar-restaurant, periòdics, revistes, etc...

Aquest nou mercat, situat al major nucli de residents de la zona de Llucmajor, davant del conegut hotel «Bahia de Palma», ha estat construït per a tots els habitants de S'Arenal. És un lloc on tothom hi pot comprar, molt agradable i còmode, on a cada un dels diferents llocs de venda el client pot adquirir tot el que vulgui, dins el ram de l'alimentació, a un preu econòmic de mercat, sense haver de córrer més que uns pocs metres des de ca seva.

Al mercat «MERCA DO BAHIA» vostè hi podrà omplir la seva bossa amb tot el neces-

sari per a la llar, amb comoditat, bona atenció i qualitat i bons preus.

Darrere aquest honorable projecte hi ha una persona a la qual hem de donar la importància que es mereix: GABRIEL PALMER, una persona d'un molt bo historial comercial, amb molts anys de treball i bones maneres amb tothom. Ell és qui ha posat els seus cinc sentits comercials (ja coneguts per molts veïnats de S'Arenal), i amb molt d'esforç ha duit a terme una cosa que era molt necessària per a tothom. I a pesar dels obstacles que ha hagut que superar per aconseguir el seu propòsit—havent-hi persones que volien que no se'n sortís i d'altres que verament el volien ajudar—la cosa ha anat bé. Donam l'enhorabona a en Gabriel Palmer.

Els conductors que pateixen «mal de tristesa» provoquen milers d'accidents

Moltes de les morts i accidents de trànsit que es registren a les carreteres i ciutats tenen per causa el desprecí del conductor que pateixen de depressió per la vida, segons un informe elaborat per la unitat d'investigació de seguretat vial, per a la Direcció General de Tràfic. Les depressions provocades per l'anomenat «mal de tristesa», que afecta un deu per cent dels conductors d'aquest estat, induïx els conductors a despreciar el risc.

El doctor Lluís Montoro González, vice-degà de la facultat de Psicologia de València i membre de l'equip investigador, ha assenyalat que «l'alentiment en el funcionament sensoriomotor, juntament amb la percepció de la realitat, fan del depressiu una persona especialment vulnerable a l'accident, sobretot en aquelles situacions on es registren una gran quantitat d'estímul a interpretar».

«El depressiu està molt preocupat per seu agitat món interior, això pot provocar les distraccions, amb el risc que això suposa».

Segons l'especialista: «les malalties psíquiques són una veritable epidèmia de la nostra societat, són moltes les

persones que han patit, pateixen o patiran alguna mena de trastorn mental».

Per als psicòlegs, les causes d'aquestes depressions «les trobam en l'estil de vida que porten els éssers humans de la civilització actual».

Però, entre tots els desajustaments mentals, «mereix especial atenció la depressió, que incideix directament sobre la conducció per l'enorme freqüència amb què apareix i la gran quantitat de persones que en pateixen».

Segons la Organització Mundial de la Salut, entre un tres i un cinc per cent de la població mundial és afectada de depressió, «el mal l'aparició», estimant-se en un deu per cent els habitants d'aquest estat que

en pateixen, molts dels quals són conductors habituals. Per Montoro «entre les alteracions somàtiques que produeix la depressió destaquen les alteracions sexuals, les digestives i el cansament físic accentuat».

I entre les causes psicològiques destaquen la pèrdua de l'autoestima, la tristesa, les dificultats de concentració, la lentitud d'evocació de la memòria, la disminució de la seguretat en un mateix, l'ansietat, la irritabilitat i altres.

«Per tot això—segons el doctor Montoro—l'atenció, element molt important en la conducció, es troba deteriorada al depressiu».

La ansietat multiplica, en els depressius, la possibilitat de l'aparició

de fatiga i pot conduir-los a la presa de decisions arriscades que, en part, són motivades pel seu desprecí, conscient o inconscient, del perill», indica l'informe.

La irritabilitat també caracteritza alguns trastorns depressius, provocant que la persona afectada actuï intensament davant estímuls poc importants, essent la causa directa de l'aparició d'algunes respostes violentes i perilloses al volant.

El doctor Montoro adverteix al depressiu que eviti cansar-se. No pot conduir durant llargs períodes perquè perd precisió, i això li suposa un gran esforç a l'hora de realitzar alguns dels molts d'actes que es realitzen al volant.

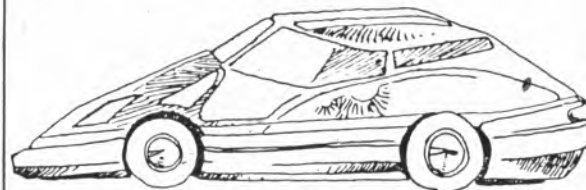

MERCAT

«BAHIA»

UN MERCAT CENTRAL AMB TOTA LA GAMMA DE LLOCS D'ALIMENTACIÓ ON PODRÀ REALITZAR LES SEVES COMPRES AMB LA MAJOR COMODITAT, RAPIDESA I ECONOMIA DURANT AQUESTES FESTES TOTS ELS SEUS LLOCS ELS DESITGEN DURANT AQUESTES FESTES UN BON NADAL I UN FELIÇ ANY NOU.

VOCABULARI RELACIONAT AMB COTXES

Barbarisme

Embrague
Freno
Asiento
Maletero
Ventanilla
Seguro
Panel
Mando
Faro
Limpiaaparabrisas

Forma correcta

Embragament
Fre
Seient
Maleter
Finestreta
Assegurança
Plafó
Comandament
Far
Eixuga-parabrisa

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Barcelona / Pilar Caballero

◇ Antoni Serra, un mallorquí amb cor català, que fuma en pipa i que ostenta una barba patriarcal, ha trobat, després d'un munt de novel·les publicades, una nova escaleta per seguir passant-s'ho bé mitjançant l'exercici literari, i de passada ha trobat també la imprescindible complicitat amb el lector. Aquesta escaleta és la novel·la negra, i concretament el cicle de cinc obres que tenen com a protagonista el detectiu Celso Mosqueiro i que publica l'editorial La Magrana, dins la col·lecció *La negra*.

Primer va ser *El blau pàl·lid de la rosa de paper*, obra publicada el 1985, i després, *L'arqueòloga va somriure abans de morir*. La tercera de la sèrie, que ara mateix acaba de sortir al carrer, porta per títol *Espurnes de sang*, una nova aventura de Celso Mosqueiro.

A la seva narració del recull *Negra i consentida*, del col·lectiu Ofèlia Dracs, Antoni Serra va començar a conrear el gènere negre molt tímidament, i poc després va inventar el personatge de Celso Mosqueiro, un ex-policia portuguès que viu a Mallorca en un llauit i es guanya la vida treballant com a detectiu. "No va ser fins que vaig crear Celso Mosqueiro que vaig veure clar del tot que podia fer novel·la negra, cosa que sem-

Antoni Serra publica una nova aventura mallorquina de Monqueiro

MERCÉ TABERNER

Antoni Serra creu que Mallorca és un món extraordinari per situar una novel·la negra

pre m'havia semblat particularment difícil", explica Antoni Serra.

L'escriptor té un mètode

de treball complex i detallista. Serra parteix de la investigació de casos reals extrems dels diaris. "És un procés laboriós,

que inclou anar a fer fotos dels llocs on vull situar l'acció i buscar els personatges, que moltes vegades són reals. Tot

el que invento parteix de la realitat. El que escriu és més real que la realitat, perquè d'algun manera es pot dir que la realitat es ficció", proclama, fent una concessió a la filosofia.

Crítica social

L'escriptor mallorquí afirma que "tota novel·la negra implica una crítica social. És per aquesta raó que, si jo hagués imaginat un detectiu mallorquí, no el podria haver fet tan crític. Però Celso Mosqueiro veu la realitat mallorquina des d'un punt de vista distanciat".

Segons Antoni Serra, Mallorca és un món extraordinari per situar la novel·la negra. Es declara contrari al localisme literari, però així i tot és partidari de la novel·la local. "A Mallorca parteixes sempre d'una societat que està darrera de la roca. L'enfrontament d'aquesta societat amb el que està succeint davant dels seus mateixos nassos, com ara tràfic de drogues,

contraban d'armes, assassinats misteriosos, etcètera, és veritable matèria literària", explica l'escriptor.

Antoni Serra, membre del col·lectiu Ofèlia Dracs, ha publicat, al marge de les novel·les de gènere negre, *La gloriosa mort de Joan Boira*, *Rapsòdia per a una nit de Walpurgis* i *Nuredduna*, entre d'altres llibres de ficció, encara que assegura tenir un carinyo especial pel gènere negre. No en va s'han fet en quatre mesos dues edicions de la seva novel·la *L'arqueòloga va somriure abans de morir*, amb deu mil exemplars posats al mercat.

Contacte amb el lector

"Per novel·la negra", explica Antoni Serra, "m'ha representat un major contacte amb el lector i ha propiciat que em passin coses divertides, com que la gent m'escriu pensant que jo sóc Mosqueiro o que demanin per ell al restaurant on el faig dinar en alguna de les meves narracions".

L'escriptor prepara ja la quarta novel·la del cicle del detectiu Mosqueiro, sense deixar de banda l'edició d'altres obres com *Carrer de l'Argenteria*, 36, un llibre sobre la problemàtica dels xuets durant la Guerra Civil a Mallorca, que sortirà al carrer el mes de febrer, publicat per l'editorial Pòrtic.

L'AJUNTAMENT DE LLUCMAJOR VOS DESITJA BON NADAL I FELIÇ 1988

L'Audiència valenciana defensa el dret a aprendre en català

Josep Ramon Lluch

VALENCIA — L'Audiència Territorial de València ha desestimat el recurs d'un grup de pares de Meliana (l'Horta) que pretenien matricular els seus fills en el col·legi públic Pius XII d'aquesta població i que tinguessin les classes en castellà, tot i que el consell escolar del centre va decidir fa tres anys que les classes fossin en català. Així, doncs, la sala primera del contenciós administratiu dona la raó a la direcció del col·legi i a la conselleria de Cultura, Educació i Ciència, que van denegar la matriculació d'un grup de nens en pre-escolar (4 i 5 anys) i en primer curs d'EGB, ja que s'havia iniciat una única línia en català i, a més, en aquesta població hi ha dos centres més (un de públic i un altre de concertat), situats a 300 metres i a 100 metres respectivament del Pius XII, que fan tot l'ensenyament en castellà.

Segons va informar ahir a l'AVUI Francesc Planes, professor del col·legi Pius XII de Meliana, «la línia d'ensenyament en valencià es va posar en marxa ara fa tres anys, i a hores d'ara hi ha més de cent alumnes que reben tot l'ensenyament en la llengua pròpia. La implantació progressiva de la línia d'ensenyament en català consisteix a matricular tan sols els nens que vulguin rebre tot l'ensenyament en català des de pre-escolar, de manera que en els anys vinents aquest centre només farà classes en català.

El conflicte que ha motivat aquesta decisió de la sala primera del contenciós administratiu de l'Audiència de València va sorgir arran de la intransigència d'un reduït grup de pares que volien matricular els seus fills en el centre i que rebessin les classes en castellà, per bé que en pre-escolar i en primer d'EGB, aquest any havia desaparegut aquesta línia i els pares podien matricular els fills en els altres dos col·legis de la població. En el recurs, aquest grup de pares va al·legar que la impossibilitat de matricular els seus

fills en una línia en castellà al col·legi Pius XII vulnera dos articles de la Constitució. El 14: «Els espanyols són iguals davant la llei sense que pugui prevaldre cap discriminació per raó de naixença, sexe, religió, opinió o qualsevol altra circumstància personal o social», i el 27: «Tothom té dret a l'educació. Es reconeix la llibertat d'ensenyament».

No es vulnera cap dret

L'Audiència de València, per contra, ha considerat que la negativa del centre no vulnera cap d'aquests articles, ja que els pares encara podien triar entre uns altres dos col·legis que són ben pròxims al Pius XII, i que les

molèsties que els pot provocar aquest canvi no suposen cap vulneració de la Constitució espanyola.

Aquesta sentència de l'Audiència de València és important perquè trenca la línia iniciada per altres decisions judicials contràries a l'ensenyament en català al País Valencià, com ara la decisió de la mateixa Audiència —ratificada posteriorment pel Tribunal Suprem— contra un acord de la Universitat de València, on s'encoratjava els professors a fer-hi més classes en català, o un altre acord de l'Audiència, de 31 de gener d'aquest any, que va decretar la suspensió de les classes en català en l'assignatura d'experiències de tercer curs d'EGB al col·legi públic Cardenal Cisneros d'Almassora.

La piga de Gorbtxov

Isabel-Clara Simó

E stats Units ha tirat la casa per la finestra per rebre Gorbtxov, i automàticament tot Europa ha somrigut. Quan Mr. Reagan parla de l'imperi del mal, tot Europa ensenya les dents a la Unió Soviètica. Democràticament i lliurement, és clar. Podem llegir que tothom es felicita per la perestroika o gladsnot i diuen que per fi la Unió Soviètica ha comprès les perfeccions de l'estil de vida occidental. Però també llegim que Mr. Reagan no té altre remei que arribar a una entesa amb l'imperi del mal abans de deixar el seu darrer manament, perquè així ho mana la tradició americana.

A mi em sembla que els dos imperis —i no crec que sigui abusi en absolut anomenar-los imperis— estan condemnats a entendre's, i que l'existència de cadascun està condicionada per l'existència de l'altre.

Un dels pitjors efectes del colonialisme és la creació de mecanismes mentals colonialistes. Molts europeus —Mare de Déu! moltíssims!— no sols faran sinó que pensaran exactament el que dictin els interessos americans. I d'altres, el que dictin els interessos soviètics.

No ho puc evitar: trobo horrible que el meu destí personal depengui del vestit de la Nancy o de la Raisa, de la piga de Gorbtxov o del poc temps que li queda al senyor Reagan. I és justament per això que sóc nacionalista. M'horroritza un món uniforme, controlat per una dotzena de persones i en què tothom hagi de dir amén a tot. En rus o en anglès. Encara que Europa sigui una antigalla. L'altre dia, veient *Tannhauser* al Liceu,

El 20 % dels octogenaris pateixen demència senil

Madrid / EFE

◇ Un 20% del milió de persones a Espanya que superen els 80 anys pateixen demència senil, segons el doctor Francisco Guillén, cap del servei de geriatria de la Creu Roja. La mateixa malaltia afecta un 5% dels cinc milions de persones a Espanya que sobrepassen els 65 anys.

Segons Guillén, l'origen de la denominada demència senil és desconegut. En alguns casos es produeix per trastorns en el reg sanguini del cervell, encara que en la majoria dels casos es deu a trastorns de tipus degeneratiu, com la malaltia d'Alzheimer, per la qual no hi ha un trac-

tament efectiu.

El cap del servei de geriatria de la Creu Roja va destacar la complexitat dels problemes socials que comporta la malaltia. "Una persona gran amb demència senil és un enorme problema per la família", va dir Guillén, que va defensar la llarga estada dels vells en hospitals sense que això suposi el seu ingrés definitiu. Guillén va destacar la necessitat d'ajut domiciliari pels vells malats, que, amb l'assistència mèdica necessària, permet a la persona gran continuar a casa seva. "El calor familiar és la millor manera de garantir al vell malalt un alt nivell de qualitat de vida" va afegir Guillén.

Atractiva programació de cinema a TV3 pel primer trimestre de l'any

Barcelona / DdB

◇ La programació cinematogràfica de TV3 continuarà durant el primer trimestre de 1988 amb la tònica de qualitat i de producció recent, amb una opció declarada pel cinema europeu més interessant i per obres significades de la indústria nord-americana.

Els films més antics programats són del 1957, *Només Déu ho sap* de John Huston, amb Robert Mitchum i Deborah Kerr, i *Tu i jo* de Leo McCarey, també amb Deborah Kerr i amb Cary Grant. L'obra més recent és la britànica *En companyia de llops*, de Neal

Jordan, amb Angela Landbury.

L'espai dels dimecres, *Cinema 3*, reuneix amb una sola excepció films nord-americans. Hi podem veure *Capricorn U*, de Hyams (1977); la ja esmentada *En companyia de llops*, de Jordan; *Els nois del Brasil*, de Schaffner (1978); *Adéu, nena*, de Richards (1975); *Zardoz*, de Boorman (1973); *L'emperador del nord*, de Aldrich (1973); *Justine*, de Cuckor (1969); *Casta invencible*, de Newman (1971); *Ha arribat l'àguila*, de Sturges (1976); *Només Déu ho sap*, de Huston; *John i Mary*, de Yates (1969);

Star!, de Wise (1968); *Just a gigolo*, de Hemmings (1978); *Freud*, de Huston (1963); *La rosa*, de Rydell (1979); i *Tu i jo*, de McCarey.

Tres Godard

Els divendres de matinal, TV3 oferirà tres Godard -*Que se salvi qui pugui!* (1980), *Passion* (1982) i *Prénom: Carmen* (1983)-, i un Fellini -*Prova d'orquestra* (1978).

Altres films que veurem aquest dia són *Johnny va agafar el seu fusell* de Dalton Trumbo (1971), *El llegat* de Christian Marquand (1978), *Badia de sang* de Mario Bava

(1971), *Onibaba* de Kaneto Shindo (1964), *És viu!* de Larry Cohen (1974), *Marginat* de Bernhard Sinkel (1980) i *La nit abrasadora* de Terence Fisher (1967).

La producció europea dominarà les pel·lícules dels dissabtes a la nit. Passaran quatre pel·lícules de Carlos Saura -*La prima Angélica* (1974), *Cría cuervos* (1975), *Elisa vida mía* (1976) i *Los ojos vendados* (1978). Altres films espanyols programats són *Habla mudita* (1973) i *Feroz* (1983), de Gutiérrez Aragón; *El nido*, de Jaime de Armiñán (1981); i *La cera virgen*, de J.M. Forqué (1971).

D'excursió per la muntanya s'hi ha d'anar amb seny

Benigne Palos i Vadell

«M'estim més perdre'm pel Pirineu que extraviar-me per la muntanya de Mallorca.»

Això ens ho va dir, al peu de l'avió quan s'entornava cap a Madrid, un conegut d'un company nostre d'excursió, que havia vingut a Mallorca a començament dels anys 50 amb l'únic objecte de recórrer el llit del Torrent de Pareis. Tant el va entusiasmar l'excursió que, havent arribat un dissabte i haver de marxar el dilluns següent, va perllongar la seva estada fins a l'altre dilluns.

Aleshores el vam acompanyar al Puig Major, al Puig Gros de Ternelles, al Torrent Fondo de Mortitx i a la Cova de les Bruixes i finalment a l'Esclop. El va sorprendre extraordinàriament que una illa tan petita tingués unes muntanyes tan al·lòs i abruptes. Acostumat a trepitjar gespa, es va haver d'enfrontar amb la pedra que per aquí es dona amb tanta generositat. El comentari, després de cada sortida, era el mateix: «Vaya tomate!» (no crec necessari traduir-ho).

La frase esmentada al principi, sovint em ve a la memòria, molt especialment quan llegesc en els diaris que s'ha hagut d'anar a auxiliar a qualcú perdut per la muntanya o quan sé d'algun grup que ha sortit d'excursió amb molta eufòria, totalment indocumentat i sense considerar que aquest no és el sistema ni la manera de fer-ho. Són ganes de complicar la vida als altres que, després, els hauran d'anar a cercar, per haver-se empenyalat, o per no haver trobat un pas, o

simplement per haver arribat a un lloc i no saber cap a on havien de seguir.

No crec ésser exagerat, ja que jo mateix n'he encarrilat més d'un per llocs no gens complicats per a un experimentat, però que són un problema per a qui s'hi ha aficat en orris. Sense ésser una cosa de l'altre món, s'ha de reconèixer que la serra de Tramuntana en molts d'indrets és dura, encinglada i sovint sense continuïtat. Aquesta darrera faceta obliga a pujar i davallar i no sempre per on, a un, li agradaria.

A tots els que de bon de veres volen anar d'excursió per la muntanya i no tenen cap experiència, els recomanaria que es fessin socis d'algun club especialitzat o bé que sortissin amb algú coneixedor del sector a recórrer. Un mapa, si no se sap interpretar, és una cosa inútil. Tot, tret de sortir i... ja ho veurem!

Pens que per on s'han donat més retgirs, és pel massís del Teix, malgrat tenir accessos fàcils per assolir el cim. Amb tot i això, el Cingle de Son Rul·lan, el Pas del Racó, El Pas del Xaragall de Can Boqueta, el Pas de Can Jeroni Gros, els Cingles de Can Canals, el Pas del Pi, el Pas de l'Ullastre, etc., etc., si no es coneix la seva ubicació, o no es disposa d'una clara i bona explicació prèvia per fer-ho, es pot convertir en un drama -de fet, ja ha passat- el que havia d'ésser un diad'esplai.

Tot aquest comentari, com és lògic, va dirigit als qui comencen, perquè tinguin ben present que convé pensar-s'ho abans d'organitzar una excursió, si no es compta amb algú que faci de guia. S'estalviaran problemes i no en crearan als altres. ■

NEO & POST

Montesol

NEO i POST SÓN A L'ESTRENA DE DANNY i ROBERTA.

DEL PEP MUNNÉ I LA MÈRCÈ MANAGUERRA, AL TEATRE REGINA...

PERÒ, QUÈ PASSA, TIA! T'EMPATOLLES! MÉS BIRRA!

NO T'ESTIMO, PERÒ NECESSITO COMPANYIA!

ESTEM TAN POC ACOSTUMATS AL TEATRE ACTUAL AMB SITUACIONS ACTUALS...

QUE PROVOCA UN CERT PUDOR, VEURE'S REFLECTIT! BRAVO PEP!

Es pot parlar de reactivació recent de la construcció a les Illes?

M. Lluïsa Dubon Petrus i Joana M. Seguí Pons

A les Balears, s'han dut a terme nombrosos estudis, ponències i comunicacions en congressos que analitzen la situació de l'habitatge, els nivells de sobreedificació, la densificació del litoral, les segones residències, etc. En aquest article no aprofundirem en aquests aspectes, ja que, més aviat, tractarem prioritàriament de la reactivació recent experimentada per l'activitat constructora, com un dels exponents de la reactivació econòmica global.

No hi serà de més, emperò, que ens fixem en una sèrie d'indicadors de volum i en la densitat d'edificació per constatar els alts nivells assolits a la nostra comunitat.

Els elevats estàndards d'edificació amb què comptam avui no són fruit d'un dia ni de dos..., però sí d'un procés, diguem-ne recent, que abasta, tot just, trenta anys. El seu origen és prou conegut de tots, l'engorgament del fenomen turístic. Ara bé, l'increment del nombre d'habitatges no es correspon, estrictament, amb les demandes generades per aquest, sinó que, per entendre'l, hem de considerar, a més, el fet de les rendes que el turisme genera i el seu efecte sobre la demanda per part dels propis residents.

Per interpretar millor la situació de l'habitatge a les Illes, hem establert una comparació amb altres comunitats autònomes; en concret, amb les Canàries, Cantàbria i Navarra. Aquestes ofereixen unes característiques suficientment diferents entre si (una litoral no-mediterrània, una interior i una altra insular) i no són excessivament discordants ni per la seva extensió ni per la seva població, considerant la relació d'1 a 2 com a marge recomanable per establir-hi comparacions.

Les variables utilitzades per analitzar la situació de l'habitatge a l'any 1981 (quadre 1) són demogràfiques i territorials, així com les derivades de les relacions d'ambdues, per a no sobreestimar o in-

«Balears és la CA que presenta la relació habitatges/Km² més alta de les comunitats considerades»

QUADRE 1.- SITUACIÓ DE L'HABITATGE AL 1981

	Balears	Canàries	Cantàbria	Navarra
núm. habitatges	327.778	452.390	191.130	178.057
habit./km²	130,80	188,00	97,00	48,80
habitatge/km²	65,40	62,20	36,10	17,10
Index 1	100	95	55	26
habitatge/habit	0,50	0,33	0,37	0,35
Index 2	100	66	74	70
Index combinat= Index 1 x Ind. 2	100	70	64	43

Font: INE: Censo de viviendas 1981 i el laboració personal.

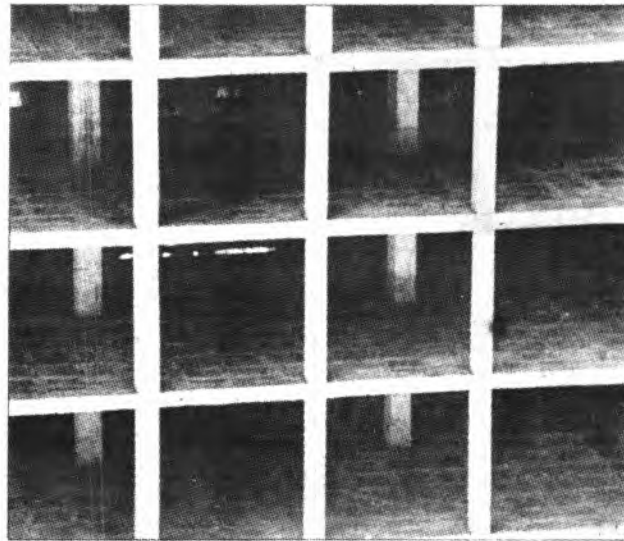
fravalorar el pes de la població i les dimensions del territori.

Balears és la que presenta la relació habitatges/km² més elevada de les comunitats considerades. La de les Canàries és la que més s'hi acostia i així és inferior. Al mateix temps, el número d'habitatges/habitant de la nostra comunitat és molt per damunt de les altres.

Aquestes dades són indicatives, d'una banda, dels elevats estàndards d'edificació a les Balears i, de l'altra, ens assenyalen, a dife-

rència de les altres comunitats considerades, unes majors disponibilitats de renda, pel fet d'haver-hi aquí una vivenda per a cada dos habitants, mentre a les altres, els nivells se situen en un habitatge cada tres habitants.

Els elevats estàndards d'edificació de les Illes guarden estreta relació amb la importància de l'habitatge secundari, ja que més d'una tercera part dels habitatges existents a les Balears (39%), són secundàries i/o desocupades. A les altres comunitats autònomes con-

«És lícit parlar de reactivació en el sector de la construcció»

siderades els percentatges són molt menors. Tant a les Canàries com a Cantàbria, on el fet turístic no és aliè, aquestes darreres representen el 28%. Mentre que a la comunitat de Navarra el percentatge és encara menor. Aquest fet posa de manifest, altre cop, la utilització del nostre territori com a espai d'oci.

2.-La recent reactivació de la construcció

La represa de l'activitat constructora als dos darrers anys, i sobretot a l'any 1986, és un clar exponent de la reactivació de l'economia insular. Diverses són les variables que permeten valorar aquest fet, al mateix temps que quantificar-lo.

D'una banda, l'atur o població activa desocupada, és un dels indicadors més rellevants per analitzar les oscil·lacions de l'activitat constructora. Mentre als anys 1983 i 1984 la població aturada en la construcció representava entorn del 14% del conjunt d'aturats, al darrer any la xifra abastada no arriba a ser de l'11%, fet que ens indica una pèrdua de pes de la construcció dintre del total de desocupats.

D'altra banda, el consum de ciment constitueix igualment un altre dels indicadors significatius. L'increment global del darrer any, 1986, ha estat de quasi el 12% pel conjunt de les Balears, increment força important que suposa un consum de 517.519 Tm en un any.

La febre constructora es reflecteix també en la variable més significativa de les analitzades, el nombre d'obres i d'habitatges i la relació d'habitatges/obra.

El fet més destacable és l'aparent contradicció entre la disminució del nombre d'obres entre 1980 i 1986 i l'increment en el nombre d'habitatges i en l'index habitatge/obra (quadre 2).

Aquesta característica és indi-

QUADRE 2.- OBRES I HABITATGES VISATS. BALEARS

	Obres		Habitatges		H/O
	núm.	ind.	núm.	ind.	ind.
1980	3997	100	12942	100	3,23
1981	3723	93	12645	98	3,40
1982	3906	98	16009	124	4,10
1983	3682	92	15470	120	4,20
1984	3569	89	16211	125	4,54
1985	4043	101	17622	136	4,36
1986	3082	77	19933	154	6,47

Font: Col·legi Oficial d'Arquitectes de Balears.

cativa d'una conjuntura econòmica favorable que es tradueix en un menor nombre d'obres, encara que de major envergadura, pel fet de contenir un nombre d'habitatges més elevat. Al mateix temps, és l'expressió de l'aprovació recent de plans generals a distints municipis, que han permès la realització d'obres i habitatges que s'haurien d'haver construït amb anterioritat.

El nombre d'obres ha minvat en un 23% entre els anys 1980 i 1986; en canvi, el creixement del número d'habitatges ha estat espectacular, sobretot als dos darrers anys, essent del 54% l'increment enregistrat al llarg del període considerat.

Aquest creixement tan marcat apareix reflectit igualment quan analitzam els habitatges per obra. L'increment global als sis darrers anys ha estat del 100%, passant de 3,23 habitatges/obres a 6,47, entre els anys 1980 i 1986.

Els anys en què disminueix la relació habitatges/obres hi ha una tendència cap a la pèrdua de pes específic de les obres més grans a

favor d'edificis menors, habitatges unifamiliars i obres de reforma. Els anys en què s'incrementa la relació habitatges/obres els edificis són majors i hi predomina el tipus d'habitatge plurifamiliar.

Finalment, i a mode de cloenda, volem remarcar dues qüestions.

En primer lloc, constatar com a l'any 1981 els nivells d'edificació a les Balears, comparats amb els d'altres comunitats autònomes, eren ja molt elevats, de tal manera que ens permetien parlar de sobreedificació. Tot i així, i dins un territori intensament urbanitzat, hem pogut advertir una recuperació de la febre constructora als darrers anys.

En segon lloc, veure com és lícit parlar de reactivació recent en el sector de la construcció d'acord amb les variables utilitzades en analitzar la seva evolució: població desocupada, consum de ciment i obres i habitatges visats.

Per acabar, indicar com aquesta reactivació, amb molta probabilitat, és un exponent d'una reactivació econòmica més general, que aquí no tractam. ■

FELIÇ ANY 1988

Nou local: Exposició de mobles, objectes de regal i decoració.

Carrer de Gaspar Rullan Garcies, 20 (devant l'Ambulatori)

Carrer del Botànic Bianor, 22 - Tel.: 266588

Balneari 8

07600 S'ARENAL DE MALLORCA